Тексеріпті

1

Ерекше тобы	ЦИКЛОГРАММА				
Апта нөмірі	36 апта				
Күндері	05.08-09.08.2024ж				
Оқушы тақырыптық атауы	Орман еріктілері / Лесные скитальцы / Forest tales				
Мекеменің атауы, тобы					
Педагогтің аты-жөні					
Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Тәрбиешінің балалар мен және ата-аналармен сөйлесуі: жеке әңгімелесу, балалардың жақсы көңіл-күйін қалыптастыруға арналған ойындар. Бір-бірін дегін достық қарым-қатынас қалыптастыру, қуаныш, жылулық пен махаббат атмосферасын орнату.				
Сәбиекке баулу	**"Гүлдер" суреттер қарастыру.** Мақсаты: жаңы гүлдер жайлы білімдерін кеңейту және байыту.	**"Ойыншықтарды реттеп қоямыз".** Мақсаты: балаларды жұмыс басталар алдында жұмыс алаңшаларын қоюға үйрету; ойыншықтарды жинауды: жуу, кептіру, сүрту және орындарына қою, еңбексүйгіштікті дамыту, реттілікті көре білу, сумен жұмыс істеу кезіндегі қауіпсіздік. Басқалардың өтінішін үшін еңбектену, мақтау тәрбиелеу.	**"Оқу қызметіндегі қауіпсіздік".** Мақсаты: кезекші міндетін өз бетінше, дұрыс орындау: үстелге тәрбиешіні дайындаған материалдар мен құралдарды қою; оқу қызметінен кейін оларды жуу және орындарына жинау; еңбексүйгіштікті, ересектерге көмектесу ниетін дамыту. Басқалардың өтінішін үшін еңбектену ниетін тәрбиелеу.	**"Құрылыс материалдарын жинау".** Мақсаты: құрылыс материалын жуу, кептіру және жинауды үйрету, балаларды ұқыпты және уақытты ойын бұрышындағы тазалықты сақтауға үйрету, тәрбиешіні дайындаған құрылыс материалдарын сабын ерітіндісімен жуу, ашу, кептіру, және бас гигиенасын сақтау.	**"Орамалдарды ауыстырамыз".** Мақсаты: еңбек ету ниетін дамыту, өз кезегін уақыт бізге дағдыландыру.
Ойындар (үстел үсті, ауада, дамытушы ойындары)	**"Көзсіз сиқыр" дамытушылық ойыны.** Мақсаты: сиқырларды тілге келтіреді; берілген шартты сақтау үшін нақты, қайталанбайтын сөздерді таңдауға үйрету; сөйлеу тілі, ойлау қабілетін дамыту. **"Бұл қандай ағаштың жапырағы?" дамытушы жаттығуы.** Мақсаты: балалардың ағаштар туралы білімдерін пысықтау; жапырақтарға қарап, ағаштарды анықтауға дағдыландыру; шығармашылық тәрбиелеу. Құралдары: терек, шырша, емен, үйеңкі, қайың жың суреттері, жапырақтарының мөлшерлері. - Балалар, сендер қандай ағаштарды білесіздер? (Терек, шырша, емен, үйеңкі, қайың). - Осы жапырақтарды таңып, қандай ағаштан түскенін анықтаймын.	**"Дөңбек" үстел үсті ойыны.** Мақсаты: ой-өрісін дамыту. **"Пәлмен құра" ойын-жаттығуы.** Мақсаты: сөлестыру, жалпылау, зеттарды дұрыс атауға, ұсақ бөлшектердің түгас бейнесі, сюжетті құрастыруға машықтандыру; ұсақ мәлшерлікпен, ойлау қабілетін дамыту. **"Тергейдің екі" артикуляциялық жаттығуы.** Мақсаты: балаларды мәтінді есте сақтап, мәнерлеп айтуға машықтандыру; артикуляцияны жетілдіру; керісінше сөзге дағдыландыру ниетін арттыру. Торғай-торғай, тоқылдақ, Жердің тары тары шоқпен ал, Бөлтесі тоқпайын Тойған қарындай мұнтайын, "Шіп-шап" деп отырар. Халық ауыз әдебиеті.	**Түрлі-түсті бояларменен альбомға сурет салу.** Мақсаты: балалардың қабылдау, елестету, ойлау қабілеттерін, ұсақ қол моторикасын дамыту. **"Жемір - ұшар, баяу - тез" жаттығуы.** Мақсаты: балаларды айтылған нұсқауды түсініп, ережеге сай қимылдауға машықтандыру; жабайы аңдардың қимылдары туралы пысықтау; ақыл-ой қабілеттерін дамыту. - Балалар, ал сендер аңдардың қалай қозғалатынын білесіздер ме? - Аңдар тез және баяу, жеңіл және ауыр қозғалады. Қане, қимылдарын көрсетейік. Тиін жеңіл секіреді, Қоян жеңіл секіреді, Түлкі жеңіл жүгіреді, Қасқыр жеңіл жүгіреді. Аю болса, ауыр ақ, Екпті ауыр шалды ақ, Қозғалады көрбұйдан Ай-ай, жоғы қиын-ақ!	**"Өлеңдіктерді ата" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: бестік өлеңдіктер жайлы балалардың білімдерін кеңейту, байланыстыра сөйлеуді дамыту. Құралдары: бестік өлеңдіктері. **"Үш торай" ойын-сынағы.** Мақсаты: балаларды сынақты мергенге сай мәнерлеп айтуға машықтандыру; ертегілер әлемінде деген қызығушылықты арттыру. Үш торай, үш торай, Қандай жасыл алаңай! Үш торай, үш торай, Үйі олардың алаңай Ек тізені еңбектер, Іңірлеп қалар. Апы оның... - Нәф-Нәф! Ек тізені еңбектер, Іңірлеп қалар. Апы оның... - Нәф-Нәф! Ортаншысы сақалы, Тез сілуді қалады. Апы оның... - Нуф-Нуф! Ортаншысы сақалы, Тез сілуді қалады. Апы оның... -Нуф-Нуф! Ек кежесі ойнайды, Ойынға бір тоймайды Апы оның... - Наф-Наф! Ек кежесі ойнайды, Ойынға бір тоймайды. Апы оның... Наф-Наф! Қанша торай? Саналы... Бір, екі, үш! Бір, екі, үш! Саналды ма? Қаралы... Бір, екі, үш! Бір, екі, үш!	**"Қатені тап" ойын жаттығуы.** Мақсаты: есту қабілеттерін, зейіндерін дамыту. **"Ие (кім) қалай қимылдайды?" дамытушылық ойыны.** Мақсаты: балаларды жан-жануарлардың суретін көрсе, қалай қимылдайтындарын айтуға машықтандыру; байланыстырып сөйлеуді жетілдіру, сөздік қорларын дамыту. Құралдары: жан-жануарлардың суреттері. Мысалы: Ат - шабады, жүреді, жортады, жатады, секіреді. Құрт - жорғалайды, жатады. Кебелек - ұшады, қонады, жүреді, отырады. Балық - жүзеді, тығыс алады, құйрығымен қозғалады. Қасқыр - жүреді, жүгіреді, күтіп жатады, отырады, секіреді. Шегіртке - отырады, секіреді, ұшады, жорғалайды. Бүркіт - ұшады, қалықты, қонады, отырады, жүгіреді. Адам - тұрады, жатады, отырады, жүгіреді, секіреді, билейді, ойнайды, шаңқиды.
Таңды жаттығу	Жаттығуды күнделікті жасау дәстүрін тәрбиелеу. Кешкісі жаттығулар.				

Scanned with CamScanner

Тақ ты ке (көркем сөздер, қалыптастырылатын ұғымдары мен дағдылары)	Таңертеңгі мезгілді мадақ дағдыларды қалыптастыру: тамақты-ұқыпты жұтып шайнау, таңқы ішкен кезде сөйлемеу. Асты-шашпай, таза ішу. Сорпаны ішпеген ісі. Ақырын ішіп қалыпты. Шашпай же нды да. Қолын асты ағынан Тұмсығы ісі, қалдырма. Таңқы ішер кезде біз Сөйлемейміз, күлмейміз. Астан басқа кезде Ұстаймыз, білмейміз.					
Ойындар, оқу іс-әрекетіне дайындық	**Балаларды ҮОК дайындау мақсатында жүргізілетін ойындар мен ойын жаттығулары.**					
	Әңгімелеу: "Достықты қалай өтіндік?" Мақсаты: өз тәжірибелерінен қалыпты, таныс оқиғаларды бере отырып, әңгіме құрастыру біліктілігін қалыптастыру; тәрбиешінің көмегімен оқиғаны бастау: құрылымға қойылатын талаптарға қайнас әңгіме құру (мекемеде - қатысушы тұлғаларды сипаттау, оқиғаның орны мен уақыты, оқиғаның себебі, оқиғаның дамуы, шешімі).	**Сөйлем туралы әңгімелеу.** Мақсаты: балаларға сөйлем не үшін керек екенін, олар қалай жасалатынын, не үшін қолданылатынын жайлы айту. Ой бетінше қолдану мүмкіндігінің қарқын талғаны. Керекті сөзді мағынасы айту, жаттау жаттығуы. Мақсаты: керекті сөзді мағынасы айтуға машықтандыру, ауызекшемы, есте сақтау қабілетін дамыту; мысалмен деген қызығушылықты арттыру: "Мысықтың". Тәтешін құлағы, Мешік бұрыш тұрады, Бойын жалып, керілер, Беті-қалын жуады. Қасынан қалмайды, Кімге ыстық алдайды. Өйкелеп де ұйқысы, Ойлаы бір қамбайды. Н. Арынова.	**Әңгімелеу: "Ренжісуге жол бермеу".** Мақсаты: балаларға жанжалдың бетін қалай алуды, қалай достасуға болатынын айтып беру, белгілі бір жағдайды адамгершілік тұрғыда көруге, өзгеге және басқалардың іс-әрекетін бағалауды үйрету.	**Әңгімелеу: "Балабақшаны кім сақтады?"** Мақсаты: балаларға құрылысшылар еңбегінің маңызы жайлы түсінік беру, түрлі құрылыс мамандары жайлы айту, олардың мамандықтарына құрметпен қарауға тәрбиелеу. **"Ие (иім) қалай қамылдайды?" дамытушылық ойыны.** Мақсаты: балаларды жан-жануарлардың суретін көрсе, қалай қимылдайтындарын айтуға машықтандыру: бейнелестіруін сөйлеуді жетілдіру, сөздік қорларын дамыту. Құралдары: жан-жануарлардың суреттері. Мысалы. Ат - шабады, жүреді, жортады, жатады, секіреді. Құрт - жорғалайды, жатады. Көбелек - ұшады, қонады, жүреді, отырады. Балық - жүзеді, тымық алады, құйрығымен қозғалтады. Қасқыр - жүреді, жүгіреді, күтіп жатады, отырады, секіреді. Шұбатқа - отырады, секіреді, ұшады, жорғалайды. Бұрыт - ұшады, қонады, қонады, отырады, жүгіреді. Адам - тұрады, жатады, отырады, жүгіреді, секіреді, биейді, ешкеді, шаңқады.	**"Менен кейін қайтала" ойын жаттығуы.** Мақсаты: қимыл-қозғалысты, ыңғайлылы басқаруға дағдыландыру; қабылдау, есте сақтау қабілеттерін дамыту.
Балабақша кестесі бойынша ҮОК	**Көркем әдебиет** "Орман-дарегері" ертегісі. Мақсаты: Балаларға ертегіні оқып беріп, ертегі кейіпкерлерінің жағымды-жағымсыз қасиеттерін көре білуге бауыр, ертегіні тыңдауға үйрету; ертегіні рөлдерге бөліп оқыту арқылы балалардың есте сақтау қабілеттерін дамыту; ертегі арқылы балаларды табиғатты қорғауға, өсімдіктер мен құстарға қамқорлық жасауға тәрбиелеу.	**Математика негіздері** "Мысыққа қонаққа барамыз" Мақсаты: Кеңістікте өзінде және оған, солға, ортасына деген сөздерді шешуге қабілетін бекіту; **Музыка** "Ертегілер әлемі" Мақсаты: «Ертегілер елінде» ауыл іргесі туралы ұғым беру. Балалардың музыкаға қызығушылығын, қабілетін арттыру. Музыкалық ауыл арқылы балаларды эмоциялық ұқыпты ұстауға тәрбиелеу.	**Дене шынықтыру** "Доғаның астынан өтбектейміз" Мақсаты: Балаларды доғаның астынан ол бүйірмен қалқа еңбектеп өтуге үйрету; тізені жоғары көтеріп,сапта бір-бірдің артынан жүгіру, қолғалыс бағытын өзгерте жүру дағдыларын әр қырлы дамыту; доппы қақпаға дәлдеп лақтыру шеберліктерін қоюмды ойындар арқылы дамыту.	**Мүсіндеу** "Матаон кебізін" Пластилинографик. Мақсаты: Мүсіндеудің дәстүрлі емес тәсілдерін оқыту; кебілектің құрылысы туралы білімдерін дамыту; бөлшектерді бір-бірмен тығыз жалғауды үйрену; бекіту; ұқыпшылық қасиеттерін (жұмсақ, жылы, ыңғайлы форманы алады) түсіндіруді жалғастыру; қосымшаны жұмыс істеп үйрену бекіту.	**Көркем өнерге тәрбиелеу** "Қоянжаққа қонақтасайық" Мақсаты: Жабайы жануарлардың өмірі туралы түсініктерді бекіту, жабайы жануарлардың ерекше белгілерін анықтауға, жануарлар туралы қызығушылық мәліметер құруға үйрету; көбік кабілеттерін, сөйлеуді, естуді, есте сақтауды, зейінді, логикалық ойлауды дамыту; жануарлардың жауаптарын тыңдай білуге, жануарларға қамқорлық көрсетуге тәрбиелеу.

Scanned with CamScanner

	Бұталарды бөлшектер. Мақсаты: бұталар жайлы білімдерін кеңейту және тереңдету. Балаларға жұлдыруға, өтпірмен, қырғыш бұталарын көрсетіп, айырмашылықтарын айтуды ұсыну. Балаларға көпшілік бұталар түлкі, жаңа өтпірмен және қырғыш бұталарды жіктеуде, сосынан байыту. Қырғыш жіктелген тоқыма шіріп, аз өтіңдеп жіктелін кеттіре, сидо шайды бұтқыруға болатынын жеткізу. Еңбек әрекеті: бұталарды мальчик сулау. Мақсаты: әрі сыпырушыға көмектесу, сулау кезінде суды бөлмеу. "Сиқы қанша – сиқы гүл (сиқырлылық, жаңырық, тәс, бұтақ) жинайық" ойын-жаттығуы. Мақсаты: балалардың зеттер анының сиқа сай құрастырыта дағдыландыру; мейін, қабылдау, ойлау қабілеттерін жетілдіру. Құралдар: жиынды не гүлдер, не жасанды жаңырықтар; не тістер, өпшіттерден түсіп үсіп бұтақтар. Педагог балаларға шифрін көрсетеді немесе дәлелмен сиқы атайды, балалар сиқа сай зеттер анының құрастырады. Зеттер анының жиынын немесе шағын топтарға бөлмен, құрыта болады. "Күн түлкі" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балалардың ойын шартарына сай ойнай білу, "Мен - түлкі!" сөздері бойынша қаста түлкі, жаттарын, жылдам жүгіре білу қабілеттерін дамыту (қалыптастыру, жетілдіру), қимылдарды үлестіруге, өпшіпке тәрбиелеу. Балалар қол шеңберге жинатады. Олар педагогтің нұсқауы бойынша көздерін жұмды, ал жүргізуші-педагог балаларды шеңбер сыртында жүріп, кез келген баланы сол тұрған қалпы. Осыдан бері педагог таңдаған бала "күн түлкі" болып саналады. Ал ойынды-балалар болса, жан-жақтарына қарап: "Күн түлкі, сен қайдасың?" - деп, үш рет сұрайды. Сонды сұраған кейін будан бері жасырынып тұрған "күн түлкі": "Мен мынданы!" - деп дауыстайды. Осы жерден бастап, балалар жан-жақа "күн түлкіден" қашып құтқару керек. "Күн түлкі" қашқа алып тастаса, сол зеттер шығады. "Сөздіріп ет" қимыл-қозғалыс ойыны Мақсаты: ұлғыдыма сөзқор дағдыларын қалыптастыру. Ол бетінше ерікті ойын әрекеті: мағынаға ие материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, "Қаяқты жетіп". Мақсаты: тез-тездетіп сөйлеуге жаттығуды	**Ақшайыңды бөлшектер.** Мақсаты: қайнаға тон кәмшетер мен ерекшелігін бөлшектеу жалғастыру Қайын – қанқа ағаш, ак түсті қабығымен ерекше өзге түлкі. Ақшайы кәмшеде ерте бұрыш жарады. Аз жапырағы кешіу сығады. Қайын ағашының бұтағы чек дәмі берік, әрі шығыр. Жапырағы жұмыртқа пішінді, жиектері ара тісті. Қайын кәмшеде түлкіде және түлкіде сырға сияқты сілбіреп жатады. Қайынның жапырағы ете пайдалы, оны дәмдеп ағыпын жинайды. Еңбек әрекеті: құрсалғыштың сыртындағы құмды жырын жинау. Мақсаты: бірігіп жұмыс істеуге үйрету, ынтымақтасу нұсқау. "Қайнаға қарай жүгір" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: педагогтің белгісі бойынша жылдам әрекет етуге мүмкіндіктер; тапсырманы зерттілмен және шапшаңдықпен орындауға дағдыландыру. "Аяқшылар мен қолқадар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балаларды ойын шартын бұлбай ойнауға дағдыландыру; мергендікке, дәлдікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдарын үйлестіре білуге бейімдеу, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар тобымен арасында бір-екі бала "аяқы" болып (ол қалаулармен немесе сиқанақ арқылы) тағайындалады. Қалған балалар - "қолқадары" сонайды. Педагог ойынды бастайды: - Аяқтар жүр ормана, "Не бар?" - деп шалшыда. "Аяқтар", қолдарыңа бір дәптен алып, алаңды арала, "қолқадары" іздеген сияқты болып жүреді, сосын сол жасырын жерлерге барып тұрады да алаңды бинаналды. "Қолқадар" өз "іздеріне" шығып, алаңда ойнап, секіріп, жүгіріп жүреді. Педагог: - Қолқадар шықты шалшыма, Сөзреді іздеп. Бір-бірінде сәлем берді. Тұтқа шеңбер қоректенді. "Қолқадар, қашыңдар!" - дегін сөздерден кейін "аяқтар" жасырынған жерлер шығып, "қолқадары" кездеп, дәптер ашатырма тастауға тырысады. "Қолқадар" бір-бірінде сақтанай, жылдам өз орындарына дәптан ашуға тырысады. Ойынның соңында "аяқтар" қанша "қолқадар" ұстап алғандарын санап, бала беруге болады. Педагог ойын барысындағы қиындықтарды ескереді. "Қайда барсаң – саңы тайсың" дидактикалық ойыны. Мақсаты: балаларды көпшілікті бағдарлауға бағыт. Педагог белгілі зеттерді (жемістер мен көкөністерді немесе ойыншықтарды, ас құралдарды) ойын алаңының түрлі жерлеріне салады. Бала педагог айтқан бағытты қатаңы көрсетіп, сол бағыт бойынша жүріп, жасырылған объектіні табу керек. Педагог нұсқауларды нақтылы және дұрыс беру керек: алға бес қадам, солға бұрылып екі қадам, оңға тағы екі қадам. Құрылымы: балалардың өздері топтастарына нұсқау береді, жүргізуші бала алады. Ол бетінше ерікті ойын әрекеті, мағынаға ие материалмен ойындар. Мақсаты: қимыл-қозғалыс мәдениетінің дамыту: жиіпті қимылдарды пешкін тастап	**Сиқыңқаңды бөлшектер.** Мақсаты: жаз мезгілінде құстардың тіршілігі жайлы түсініктерін кеңейту; жаңа сөздермен, түсініктермен білімдерін молайту. "Сиқыңқаңды" Ала қанат сиқыңқаң, Жалқар ала жабысқан Оңда жұмыр көрінеп, Ойбайлаған сиқыңқаң. Қарда жұмыр көрінеп, Қоңқаңдаған сиқыңқаң. (Ел мұнымен) Сиқыңқаның шыңылтаңының тыңдату. Сиқыңқан жылтыр зеттер мен жинайлерді қалыпқа жинайтынын зеттеуі. Еңбек әрекеті: ойын алаңындағы ұмылдық сибек. Мақсаты: бірігіп сибектеуге, ортақтасқан жұмыс пен қатынасқа ұқыпты сезуге бейімдеу. Жаңылтпаш жаттау жаттығуы. Мақсаты: көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру; артикуляцияны, есте сақтау қабілетін дамыту. Дап-дапталып Дап дапталып жалды. Тіпшік бетін қарап Ана ағаш жерегі. Ф Асхар. "Жаңалық" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балаларды ойын шарты бойынша, белгілерге сай қимылдарға жаттықтыру; тыңдау, ынынық және жылдам қимылдарына ешкеруге шақырыңыз; өпшіпке, зеректікке, жылдамдыққа тәрбиелеу. Алаңдағы "жаңалықтың" (жүргізушінің) рөлін педагог, одан сон таңдаған баланың бір сөздай алады. Қалған балалар "тыңдап" мен "шыңылтаңдар" болып ойнайды. Ойында бірінші белгі ретінде: "Тез ете! Күн шықты! Тыңдаңдар мен шыңылтаңдар алаңда!" - сөздері айтылады. Екінші белгі: "Түн батты! Шаңалық жыңылтаңдар ұйқы шықты!" - болып айтылады. Бірінші белгіде ойыншылар алаңда, бір-бірінде сопақтай, жүгіріп жүріп керек. Екінші белгіде ойыншылар орындарында тұрып, қолдарын түру керек. Егер ол қателесе, соны "жаңалық ұстап ұяшық таңды" Келесі жолы басқа жаңалықты таңдап, ойын жалғасады. "Дап ұстаған шеңберлер" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: сөз мәнін сезуге шақырмақ, ол мәнінде, нақты жұмыс, алға сөзуге, зеттің ол дапқан орнына қалып қоюмен. Қуатпен жалды есеуі. Ол бетінше ерікті ойын әрекеті: мағынаға ие материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, "Шыңыңа".	**Жалдай бөлшектер.** Мақсаты: ауа-райының өзгерістері жайлы түсініктерін бекітуді жалғастыру, жаз маусым кезеңдері жайлы түсініктерін қалыптастыру, жалдай бағытын анықтауға үйрету. Педагог балаларға жаңырық, жалдарға, бұтақтарға қарап жалдай бір не жиі өзгерісін байқауға шақырады. Балалар жалдай қатты соғып не баяу жел тұрғанын айтады. "Жел қайда соғып тұр?" лингвистикалық жаттығуы. Мақсаты: балалардың мәнетілті (жалпылаушы) бағдарлай білу қабілеттерін жетілдіру, ой мен сөз жиілігі дамытуға мақсатқыңыз; ойынтқа өзінше сәйкетті ойынтқа қарап, жел қайда соғатынын үстеу сөздерді қосып айтуға бағыт; жасы-ойынды дамыту. Құралдар: сюжетті суреттер (суреттерді жазғыр не жел соз жаңа жалдар тұр). - Суреттерге қарап, далада желдік бір ма менен ынытқы керек. Жел бар болса, қай жаңа соғып тұрғанын байқап керек. Балалардың мысалы жауаптары: - Бірінші суретте жел сол жаңа соғып тұр. Екінші суретте жел оң жаңа соғып тұр. Еңбек әрекеті: көркем құрылым жасау. Мақсаты: өз бетіңізше рөлдерге бөліне білу, бірігіп әрекет ету. "Ал сәрсе, жел сәрсе" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, тұжырыс және белгісіз болуға, бағыттауға, жылдамдыққа, жылдам жүгіруге бауыр; балалардың тез бағдарлай жетілдіру, достық қарым-қатынастарын дамыту. Ойын жолы алаңда өтеміз. Ойынға қатысушылар екі топқа бөлінеді. Арасынан 30-40 метрдей жерге бір-бірінде қарама-қарсы орналасады. Кім-қатар қол ұстасып, тізіле тұрады. Жеребе бойынша ойынды бастаған топтың балалары ортаға жинақ айтады. - Ал сәрсе, жел сәрсе, Бізден соңғы кім көрсе? Екінші топтағылар ойыншыны атын атайды. Сол кезде ану аталған бала өз тобынан шығып, екінші жүгіріп келеді де, қарсы топтың тізбегін үзіп кетуге тырысады. Егер үзіп кетсе, бір баланы жетелеп апарып, өз тобына қосады. Үзе алмаса, ол сол топта қалады. Ескерту: педагог ойын ойнар алдында қауіпсіздік ережелерін қайталап, нұсқау беру тиіс. "Қиялар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: зейіндерін және тәрбиешінің бергісі бойынша әрекет ету біліктіліктерін дамыту. Ол бетінше ерікті ойын әрекеті: мағынаға ие материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, дауысты ынынжаға лақтыру ойындарын бекіту. Мақсаты: дағдыны, өпшіпке тәрбиелеу.	**Торғайларды бөлшектер.** Мақсаты: торғайдың ерекшеліктері мен тіршілігі жайлы білімдерін тереңдету; балалардың танымдық қабілеттерін дамыту. "Торғай-торғай, тоқылдақ" артикуляциялық жаттығу. Мақсаты: балаларды шешуді есте сақтап, мәнерлеп айтуға мақсатқыңыз; артикуляцияны жетілдіру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. Торғай-торғай, тоқылдақ, Жердің тары тары шешіп ал, Бетінен тоқылдақ Тобрен кешуді жоқтайды. "Шіп-шіп" дейін отырар. Халық ауыз әдебиеті. Еңбек әрекеті: сәбілер ойын алаңындағы құмды жинау. Мақсаты: еңбек дағдыларын, достық қарым-қатынасты қалыптастыру. "Қарысқа мен қарысқан" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балаларды ойын шартын бұлбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойыншылар екі топқа бөлініп, екі бағытқа қарап, екі қатарға тұрады. Бұлардың бір қатары "Қарысқалар" да, екінші қатарындағылар "Қарысқандар" болады. Бір ойыншыны сапынан арасына бастауышы ретінде таңдайды. Бастауышы екі сапының арасынан ерікті-қарысты жүріп дауыстайды. Алдымен "қар..." дейді де, одан соң қалаулаған "қысқалар" немесе "қысқандар" деп қосады. Сол кезде бастауышы атын атаған топтағылар бытырай қаша жөнелсе де, ол аталмаған топ оларды қуалайды. Оларды мекені – қашқан топтағыларды бірден ұстап алу. Ұстаған ойынды сол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы топтың ойыншысын көп ұстап алса, сол топ жеңеді. "Шыңылаңа тиіп" қимылды ойын-жаттығуы. Мақсаты: ұяңы мен жалқан затқа бағытын байқауға, қимылды дұрыс орындауға үйрету. Ол бетінше ерікті ойын әрекеті: мағынаға ие материалмен алаңдағы ойындар. Мақсаты: қимыл-қозғалысты дамыту, зеттер арасынан "жалаңаш" жаңрысын, оларды қалатай жүруді үйрету.

Сергекшем өрнегі	Сергек өлкені ұйымдасқан мәнді-құлық дағдыларын беру: тыныштықты сақтау, өз дастарқана көмектесу, өлкені ұқыпты ашу, жуу, шкафқа тәртіпті бүктеп салу
Түскі ас	Түскі ас туралы тақырыпты дұрыс ата: бөліктілігімен бөлу, жүрекшем кейін бос ыдыстарды жинау, оны ол қолын ұстап ұйрету.
Күнделгі ұйқы	Жайлы ұйқыға дайындау
Бірте-бірте тұрғызу, шынығу іс-шаралары	Мәдени-гигиеналық дағдылар жайлы білімдерін беру және орнығу Жалпы тәбиғаттағы ағзаны-ұқ: нығаюына дене-тік жаттығулар жүр
Кешкі ас (ыдыстастырылатын көмірсулар мен дағдылары)	Тамақтану ағзамды ол жүз дағдылы тәрбиелу; асқана құралдарын ұқыпты қолдана білу.

Scanned with CamScanner

Оқыдық, жазу-сызу іс-әрекеті (сөйлеуге-ертек, өз қиялыңа, дидактикалық, үстел үсті, театр ойындары)	**"Нешік жыныны кайда?" дидактикалық ойын.** Мақсаты: заттарды ортақ қасиеттері бойынша топастыру білектілігін, тәжірибе, есте сақтауын дамыту; табиғатты тануға қызығушылық. Ойын барысында балалар қолдарында ойын материалдар мен көркем құралдар пайдаланылады: ағаштар (емен, үйеңкі) бейнеленген карточкалар, сол ағаштардың жапырақтары, түбінде жапырақтары орналастырылды да, балаларға жаңбырдың жер асты жапырақтарын жұлып, бірінші орналастырып тастағаны жайлы айтады. Енді олар тонын, өз ағаштарына орналасы келіп жүре жатыр. Жапырақтарға өз ағаштарын табуға көмектесу: көрсетілген жапырақтарды сойып ағаштың жанына қоюды ұсыну. **Сюжеттік-рөлдік ойын."Поштта".** Мақсаты: балаларға поштаның қызметі ерекшелігі туралы, онда қызмет атқаратын қызметкер туралы жалпы мәліметті беріту; ойын барысында өткен заттарды (хат, тапсырыс қағы, бөлшектер, сәлемдеме) қолдануды үйрету; топпен бірігіп ойын жолын қоюға, өз орнын табуға жетелеу; ой-өткірлігін, қиялдарын, қатынастық қабілеттерін, зияткерлік-ақ заттың әрекет ету білімдерін дамыту; ынтымақты қарым-қатынасқа тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. "Поштта" жазуы, әрпі, бөлшектеме орын, қаптаманы орналастыратын қағаз материалы, бойынша дәрілер әпті, кайшы, хат, тапсырыс қағы, бөлшектер, сәлемдеме сияқты заттардың жасанды қажеттері, қалпақтар, нарықтар, жұмысы бар жігіттер, жұмыстан жалы, телефон, рөл. Барысы Педагог балалармен бірге поштаға экскурсия ұйымдастыруы мүмкін, болмаса фотосуреттер, жиналған қызметі жайында бейнеролик көру, тақыс сюжет бойынша әңгімелеу. Дайындық кезеңінде педагог байланыс операторы, поштаны, байланыс бойынша кезекші, экспедитор сияқты қызмет мәртебесінің маңыздарын жұмысын түсіндіреді. Балалардың тиздуы бойынша рөлдер бөлінеді. қалған балалар поштаға келеді, қалпақтары бойынша өткізіп заттың берілуін алады, оны рәсімдейді, қызметкерлерге береді. Педагог ойын барысында балалар ойнаған рөлдер бойынша қосымша сұрақтар қояды, ойын жолының дамуын қамтамасыз етеді. Балалар, сұрақтарға жауап берсе, өз рөлдерінің жаңа жұмыстарын таниды. Соңында педагог балалармен бірге қорытынды шығарады: адамдар арасындағы қарым-қатынас: үлкенді және жасқаны болу ұялы, поштаға қызметкерлері тынбай еңбек етеді, почта - қоғамдық орындардың бірі, адамдар арасындағы сенімдерін ұстаушы, сақтайтын орын.	**"Қандай күз екенін тап?" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: түсініктерін жиылуы және жинайту құлтардың жалпы тірішілігі, құлтарды және тек ерекшеліктер бойынша сипаттауға үйрету; есте сақтауды дамыту; Құлтарға қамқор болуға тәрбиелеу. Барысы: Балалар екі топқа бөлінеді. Бір топтың балалары құлтарды сипаттайды, ал екінші-қандай күз екенін табу керек. Жұмбақтарды жалдауға болады. Кейін өз сұрақтарын басқа топ жасы. **Сюжеттік-рөлдік ойын "Орманда".** Мақсаты: Өзгерісі өсімдіктер, дәндер, сәмарқұлқа ағаштарын бөлуі. Табиғатты дұрыс субстанциялық қалыптастыратын тәрбиелеу. Ойын барысы. Ойын алдында тәрбиеші ата-аналармен бірге, жаңын мекемдағы сабақта экскурсия ұйымдастырады. Өсімдіктер мен ағаштардың атауларымен таныстырады Назарларын ондағы тірішілік етушілерге: жәндіктер, құстар және т. б (орман тұрғындары) аударды. Балалар құлтардың дауыстарын естеді. Тәрбиеші алдын-ала рөлдерге бөлінді. Бірінші алыпты орман өкілдерінің рөліне алады, қалғандары орман конкитары. Орман өкілдер тәрбиешінің басшылығымен қоянтарға арналған ойындар ұяшық материал тиздайды. Тәрбиеші айтады: «Балалар, бүгін сендерге орман қоянтарын тәй керек болады. Жіпті тиянақ алып пешкеміз, ол құстардың тілін түсінік, жердегі жан-жануарлардың тон ғажайып болады. Бірақ жіпті табу оңай емес. Ол ұяшық сендерді ормандағы күлік тұрған, бірақ тапсырмаларды орындау керек. Балалардың кайсысы бірінші тапсырмаларды Бірінші ормандағы жаңа сұрақтарға дұрыс жауап берсе, жіпке не болып, орман шаруа бірінші бастауға құрылы. Тәрбиеші карнавалға дайындалуға білді береді. Орман карнавал ортақ шеруімен басталады.кейін балалар алдын-ала дайындалған орман тұрғындарының бөлек киретеді орман, құстар жайлы әңгіме айтып, жаңа өнерді, әзілдік жасырады. Карнавал орман кезінде орман сыйлығы — жәндіктермен, тәтті сағасы бар балаларымен, шай ішумен аяқталды.	**"Су, жаңа, жер" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: балалардың тір тәбіет жыныстары жайлы білімдерін беиту; қиялдарын, зейіндерін дамыту, ізденушілікке, бейімделушілікке тәрбиелеу. Ойын барысында дат жалдаулыды. Балалар жарты шеңбер немесе шеңбер құрып отырады. Бірінші кезеңде ойын шартын кіреуі ушін, бастаушы рөлін тәрбиешінің өзі орындайды. Бастаушы дөпті кезекпен әр балаға кезекпен лақтырады да "су!", немесе " жаңа!", немесе "жер!"- деп айтады. Дөпті алған бала, әр белгі сөзге тиісті сөз таңып айтады. Мысалы, "су"- балық атаулары, суда өмір сүретін тірішілік жілер, "жаңа" - құлтардың немесе ұшатын жәндіктердің атаулары," жер" - жан-жануарлардың, жәндіктердің атаулары. **Сюжеттік-рөлдік ойын "Пекарня".** Мақсаты: өз бетінше рөлдерді белу және рөлге сәйкес әрекет етуге үйрету. Балалардың достық қарым-қатынасы дағдыларын қалыптастыру. Балаларды ойын барысында қызығушы өмір жайлы білімдерін кеңінен қолдануға жетелеу. Керекті-құралдар: алжапыштар, мұназ-ақ, жаңыпты, ас мәзірі, орамалдар, майлықтар, ыдыс-тұлыс жиынтықтары, пешкерлер. Ойын барысында балалар өз дербестіктерін көрсетеді, үстелді тиздау, ас мәзірімен танысу; тапсырысты қабылдау, тапсырысты дайындау, ас пісу; тапсырысты талау; үстелі үстін жинау; мәзірлерді жуу. Тәрбиеші диалог кезінде, олардың әрекеттерінің сапалығын реттеуі мүмкін.	**Дамытушылық ойын. "Не істейтіндігін айтшайшы, өз істейтіндігін көрсетемін".** Мақсаты: балалардың ой-өрістерін, қиялдарын, тілдік-сөздік қорын, тапқырлық қабілеттерін дамыту. Барысы. Жүргізуші. 1 Нұсқа. Педагог жұмбақты шығармаларын көрсетеді, балалар тілмен, жан-жануарды, құбылысты көрсетеді. 2 Нұсқа. Балаңды балалар ортаға шығып, қимылдарды көрсетеді. 3 Нұсқа. Шеңберде отырған (тұрған) әр бала, қимылды кезек-кезек көрсетеді. Балалар айтады, жұмбақты шешуді тырысады. **Сюжеттік-рөлдік ойын "Гаражшылар".** Мақсаты: мектепке дейінгілердің зекер-нарметтік дайындығына мәнді ету, дене шынықтыру дайындығын жетілдіру. Ойын сюжетін өз бетінше дамытуға үйрету. Ойын барысы. Ойынға қызығушылықтарын дамытуушы, тәрбиеші балаларға "Гаражшылар" шағын тақырыпты қарастыруды ұсынады. Оларнан гаражшы менеджері, гаражшы қандай қызметтерге ие болу мәселесі жайлы әңгімелеседі. Тәрбиеші балалармен гаражшы-қызметкерлер кімге талпылайды. Одан кейін тәрбиеші балалармен бірге, «Гаражша ұшу» ойын сюжетінің шаңды жосықтары бөлінеді, ол мәнді тәжірибелер қамтуы мүмкін: гаражшылардың жұмыстары, ұшуға дайындығына ескертпе тапсыру, дәрігердің қарауы, тығыздаушы отыру, кемені көру, қырыштағы жұмыс, кемені бортынан тазалау, жердегі ұшуды бақылау, жерге қону, жерде кездесу, медициналық тексеріс, ұшудан кейін гаражшылардың тыныштығы. Одан кейін тәрбиеші балаларға құрылыс материалынан тығыздаушы құрастыруды ұсынуы мүмкін. Тығыздаушы барысында оның белгілерін атау (тұмсығы, люктер, иллюминаторлар, бөлшектер тәрізді) Дербес ойында тәрбиеші балалардың қызығушылық жұмыс тапсырманы орындауға бағытталған қарым-қатынасын (ойын және жеке) модельдеуге шақырады. Мысалы, тәрбиеші балаларға тілбілдіді, мейірі қанағаны кеңе жасаңа, ол бастарын оларды сынап, ұшуға дайындайды, ұшақшілер - ұшу: мен қонды қамтамасыз етеді. Әр ойынды кейін тәрбиеші балаларды ойын жағдаяттарын талдауға тартады.	**"Логикалық ешек байланыстар" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: логикалық ойлауды дамыту. Барысы: Балаңы алдында ортұрлі заттар бейнелеген карточкалар жатады. Балалармен бірге сурет бойынша сөз табуға бағыт көр. Әр жасқаның ұшін қажет сурет табу. Бала қиялына ерік бер, шешу жайлы. Нәтижесінде кімнің оңға шығу керек. **Сюжеттік-рөлдік ойын "Аналар мен қыздар".** Мақсаты: балалардың отбасы туралы, отбасы мүшелерінің міндеттер жайлы түсініктерін беиту. Ойынға қызығушылықтарын дамыту. Балалардың рөлдерге бөлінін, бөлінген рөлге сәйкес әрекет етуді, сюжетті дамытуды үйрету жалғастыру. Ойын барысында өзара әрекеттесуге және ойыншылар арасындағы қарым-қатынасты орнатуға мәнді ету. Отбасы мүшелеріне деген сүйіспеншілік пен құрметке, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу.
Сергеуге дайындық (қалыптастырылған іскерліктер мен дағдылары)	Өз мүмкіндіне қарай қарап тәрбиелеу, тәрбиешінің ұсынысы сұйемелдеуімен, дұрыс жасау реттелген беиту.				

Scanned with CamScanner

Сәрсен	**Бұлттарды бақылау.** Мақсаты: тақырып табиғаттың алуандығы жайлы түсініктерін кеңейту. "Бұлт" Тұманды, түнеп кек асман Жайылып ұзақ жатыр сұлп. Көрсеңізші адасқан Кілді жалғыз бір топ бұлт Кімге дауыс сап еді, Қайтадан мұнда қатынап. Бұлтты айдап әкетті Бұрыштырмай артына! Мұқағали Мақатаев **Еңбек әрекеті:** ыңғырылатын материалдарын дайындау. Мақсаты: ұқыптылыққа тәрбиелеу, табиғатты аялауға баулу. **"Жаңбыр қалай пайда болады?" дидактикалық ойынды.** Мақсаты: балалардың жаңбыр туралы түсініктерін кеңейту; қоршаған ортаның тақырыптарына деген қызығушылығы артуы. Педагог балаларға тұман табиғат құбылыстары бейнелеген суреттерді қарастыруға тамат береді. Сонан соң жаңбырдың қалай пайда болатынын бейнелейтін суреттерді тез тізіп алуларын сұрайды. Жаңбырдың қалай пайда болғаны бар суреттер тізбегін қарап, балалар, педагогпен бірге, жаңбырдың пайда болуын әңгімелейді. Құралдары: суреттер: жел, ак бұлттар, сұр бұлттар, жаңбыр, тұман, тамшы, кар жаңғырығы тақтар, кемпірқосақ, кар жауғаны, бұршақтар атқаны, жаңғырықтардың түсін жағаны, кардың ерігені жатады. **"Ас сөздерім, нақ сөздерім" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балалардың ойын шартын бұзбай ойнай білуге дағдыландыру, ойын жүргізушінің мұқият тыңдай білуге, күлкілікке, ыңғайсызға бағу. Екі бала бір-бірімен арқаларын беріп, қол ұстасып отыру керек. Жүргізуші былай жариялайды: - Ертіс жағасы ашық, Ұлы-бұлы шешек. Көрі кейім кашқы, Құшағына шашады. Ас сөздерім, нақ сөздерім, Арқан тарт, білек арт! Балалар "арт" сөзін естіле, бұны білгі деп түсініп, қол ұстасып, тез тұруы керек. Қайсысы қарсыны арқадан кетсе, сол жарт қашды. Қарсыласы айтылған үй жанарының (оқшаның) дыбыстарының қатарда.	**Мағаналары бақылау.** Мақсаты: балалардың тұрмыс жағдайлар туралы ұғымдарын жүйелеу; табиғат құбылыстарына сүйіспеншілікпен тәрбиелеу, сөйлеу тілін дамыту. Бастапқыдан кейін "Мен мен ай" ертегісін оқитмін: Мысалмен кішкентай бостанмен, мазмұны алынды туралы сөздер. **"Дөкпы бір – жеңілті ата" ойын-жаттығуы.** Мақсаты: ойлау жылдамдығын, тез ойлап отуді дамыту. **Еңбек әрекеті:** дәлізді ауаны құрастыру. Мақсаты: бір-бірімен дерек жасауды қарым-қатынасқа тәрбиелеу. **"Ормандағы мекен" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды ойын шартын бұзбай, тамақ сөздерін айта жүріп, қимылдарды жасауға, бір-бірімен сөйлесуге, бір бағытта жылдам жүгіруге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға жүргізуші баға "ау" болып тағайындалады (ол қалаға немесе сиыр, бойынша таңдалады), қалған ойыншылар - балалар. "Ау! алаңын бір шеткі, ұйықтап болып, отырады. Балалар алаңын сонан жатынан, тамақ сөздерін айтып, себетке жиналуды алмаған ұлан, "ауға" қарай жүреді. Ормандағы жылан Құлпынайы кеп ешк. Терін, терін алайық, Себетімізге салайық Балалар, жинап кетеді, Ау жедегін береді. Сонды сөздерді естіген "ау" "ояуын", "балаларға" қарай жүгіре, олар ұстап алмауды болады. Ұстап алу - балаға қолмен тию болып саналады. Ұсталған "балалар" мекен айналысына қатыспайды. Ойынның соңында балалар "ау" қанша балаңы ұстап алғанын санайды. Ойынды, жүргізушін ауыстырып, тағы бір рет ойнауға болады. **"Кім алыс лақтырады?" ойын-жарысы (қаңғыларды лақтыру).** Мақсаты: лақтыру ұқсатынын дамыту, дәлдікке бейімдеу. **Ө: бетінше іркіп ойын әрекеті: ыңғырылған материалын алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту ойындары (ағысқа лақтыру).** Мақсаты: затты бір қолмен ағысқа лақтыру техникасын жасарту (бірлік түрлерінде).	**Тергейлерды бақылау.** Мақсаты: Тергейлік процестерді мен тұрмысқа жайлы білімдерін тереңдету; балалардың танымдық қабілеттерін дамыту. **"Ұмады құтқар Өрік бақты" жаттығуы.** Мақсаты: балаларды құтқарып қалыпқарына ынталандыру; құтқар алмаса деген ынтаушылықты арттыру. Педагог балаларға алдын-ала құтқарып қалынатын жүгінді туралы бейнежиналарды көрсету мүмкін. Қиыншылық жайын жан-жақты, (Ала ұшқарына тұру, екі қолды жан-жақтан жоғары бірдалыпты көтеру.) Ұшады құтқар Өрік бақты. (Құлтын ұшқанына ілектеу, қолдарын бұлғау.) Сонда ұшады, ұшпасын, (Бір қолды сол жақта тенжеңнен жоғары бірдалыпты көтеру.) Оңға ұшады, ұшпасын. (Екінші қолды оң жақта тенжеңнен жоғары бірдалыпты көтеру.) Бірсе теңем түсін, қолды бұлтаңа, (Теңем отыру.) Бірсе жаңа сапайды, ұялайды ұшаңа. (Ала ұшқарына тұру, екі қолды жан-жақтан жоғары бірдалыпты көтеру.) Д. Ахметова. **Еңбек әрекеті:** ауаны қорғайтын қалаңа жасау. Мақсаты: ынтымақтастықпен бірге жұмыс істей білуге тәрбиелеу. **"Ақсу-қаздар" ойыны.** Мақсаты: белгі белгі сөздерді мұқият тыңдап, ойынға белсенді қатысуға, ойын шартын бұзбауға, қимылдарды ұлғаюмен, ыңғаймен жүгіруге бейімдеу; дене мүшелерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Педагог балаларға "ақсу-қаздар" бөлуін ұсынады. Балалар алаңның бір жағына, педагог - қарама-қарсы жаққа тұрады. Алаңның ортасы екі жақтың (санағыштың таңдауы) екі бала "қасқыр" рөлін атқарып тұрады. Педагог: - Ақсу-қаздар, қайдасыңдар? Қайда қонып, ұйасыңдар? Балалар: - Біз ұйамыз жылы жаққа, Қайтамыз кеңде оңаңа! Осы сөздерден кейін, балалар қарама-қарсы жаққа жүгіріп ("ұшып") ұшпақтады. "Қасқырлар" "ақсу-қаздарды" ұстап алуға тырысады. Ұстап алу - балаңы қолмен тигізу болып саналады. Педагог алдын-ала алаңның шетінде балалар үшін "қасқырлардан қашып" орынды сынап қояды. Ойын бірнеше рет қайталанады. ойын шартына сайып, "қасқырлар" ұстап алған "қаздар" саналады. Ойыншылардың қабілеттерін бағаланады. **"Шешер" қимылды ойын-жаттығуы.** Мақсаты: лақтыру шапшаңдығын, епділікті дамыту, ұлттық ойындарға қызығушылықтарын тәрбиелеу. **Ерекше ойындар: ыңғырылған материалын алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, "Кешірдек ату".** Мақсаты: тепе-теңдікті жаттықтыру.	**Ойын алаңындағы жүгіруден бақылау.** Мақсаты: тамыртыру құрылымдық процестерінің, өзіне тән процестерінің тамыртыру, танымдық белсенділіктерін дамыту. **Еңбек әрекеті: ойын алаңын жинаудағы ұқыпсыз кейде.** Мақсаты: берілген ысырапқа кейінді шоғырландыру білуді бекіту. **"Қатарға тұрып белбіңе" жаттығуы.** Мақсаты: балаларды жаттығу барысында қатарға сай қозғалып, сөздерді бірге айта жүріп, айтылған дене мүшелерін қозғауға мәжбүлдеуге, қабылдау, зерек білу қабілеттерін, жестібулер алмастыра дамыту. Жаттығуды кешкі ауа жазбасын қосып өткізуге болады. Қатарға тұрып белбіңе, Мүшелерді көрсетейік: Басты оң-солға бұрып, Қос ықты көтерейік. Қатарға тұрып белбіңе, Мүшелерді көрсетейік: Жоғары қол көтерік, Бұлтқа, теңем түсіреміз. Қатарға тұрып белбіңе, Мүшелерді көрсетейік: Ақты кеңе көтерік, Маралдан шапалақтан жүгіріп. Д. Ахметова. **"Жаңалық" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды ойын шарты бойынша, белгілерге сай қимылдауға жаттықтыру; тыңдау, ыңғайлы және жылдам қимылдарына қозғауға шыңдандыру; епділікке, зеректікке, жылдамдыққа тәрбиелеу. Алғашқыда "жаңалықты" (мұғалімнің) рөлін педагог; содан соң таңдалған баланың бірі қондай алады. Қалған балалар "тыңдау" мен "ыңғайлаған" болып ойнайды. Ойынды бірінші белгі ретінде: "Таң атты! Күн шықты! Тыңдаңдар мен ыңғайлаған адамды!" - сөздері айтылады. Екінші белгі: "Түн батты! Шаңалық ашылмаңа ұқып ашыңы!" - болып айтылады. Бірінші белгіде ойыншылар алаңда, бір-бірімен сөйлесіп, жүгіріп жүру керек. Екінші белгіде ойыншылар орындарында тоқтап, қозғалмай тұру керек. Егер кім қозғалса, соны "жаңалық ұстап ұмыма тастады". Келесі жолы басқа жаңалықты таңдап, ойын жалғасады. **"Жаңалық" қимылды ойын-жаттығуы.** Мақсаты: бастауышмен және бір-бірінің сөйлеуін бағытқарды өзгертіп, тәжірибе үшін, ортаңмысты сақтап, жүгіре білу қабілетін жетілдіру. **Ерекше ойындар: ыңғырылған материалын алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, тәжірибе жүру.** Мақсаты: тәрбиешінің тапсырған қимылдарын орындау қабілетін дамыту.	**Нәжіпті бақылау.** Мақсаты: ағаштың сыртқы кейпі жайлы білімдерін кеңейту; бірінші тірекпен мазмұнын тыңдауға тәрбиелеу. "Қуырғыштар, ыстар – ыстық дос, құдалар" Міне, қызық тойты ашы! Ойын-сауық, ойды ашы. Қазан ашар, от жағар, Қуырғыштар құрайлар, Мақалары сырмайтар, Кілт жатар жан-жақтан. Қылыш, жасы кішкен, Пендемен мұрын шұйірген Ыстық нан жебелік. Шыбын-шіркей шыныдан, Қобылан тартып қарыздан, Кілт қаны бүгілік. Ө Турмаганов **"Шешік ой" қимыл-қозғалыс ой.** Мақсаты: ұқпаны, ниетті сайлауды дамыту; қимыл-қозғалыс координациялық жетілуі. **Еңбек әрекеті: құрғақ бұтақтарды жинау.** Мақсаты: ұқыпты тәжірибе орындауға үйрету, қауіпсіздік ережелерін сақтауға баулу. **"Бұғы аулаушылар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды ортұрқы бағытта жаттығу жүгіруге жаттығу, епділікті, жылдамдықты дамыту. Балалар "бұғыларды" сөмкейді, "бұғы аулаушылар" болып бір-екі бала сөмкешінен тағайындалады. Белгі бойынша "бұғылар" алаңның бір жағынан екінші жаққа жүгіреді, ортасы екі шеттің тұрған "бұғы аулаушылар" қолын тұрып, ұстап жатады. Ойынның соңында балалар "бұғы аулаушылар" ұстаған "бұғыларды" санайды. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. **"Жылдам алып, жылдам қой" қимылды ойын-жаттығуы.** Мақсаты: қимыл-қозғалыс дағдыларын бекіту, епділікті, бағыздықты дамыту. **Ерекше ойындар: ыңғырылған материалын алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, ерікпен бөлінсе сөйлеу.** Мақсаты: нүкпен жылдамдықты бірістіру.

Scanned with CamScanner

Балалар "Жаңа дауыр картасына" сайып және жұмыстар жүргізу	"Суретші кім жаттығады?" дамытушылық ойыны. Мақсаты: есте сақтау, ой логикалық ойлауын, шеберлігін дамыту.	Ойын жаттығуы: "Сурет бойынша суретші ашта". Мақсаты: 10 дейін санауды бекіту. "Қылғалдақтай сауалтар" сөзсөз жаттығуы. Мақсаты: кіріспе сөзді мемлекеттік айтуға дағдыландыру, ұлттық тәлімгерлікпен дамыту. Қылғалдақтай сауалтар, Өсіп тұр қатар-қатар. (Сауалтарды жыбырлату) Бір – сауалы, қылғалдақ, Екі – сауалы, қылғалдақ, (Сауалтарды жіпшенің жіңішкесін жыпырлап отыру) Үш, төрт, бес сауалы, Барлығы да қылғалдақ. (Қолдарды тік ұстап, айналдыру) Қолда бір шоқ қылғалдақ, (Алмалардың өмірі уақыт) Шалатын қас, жапалақ. (Шапалақтау) Д. Ахметова.	"Балалар, білгейсіз" ойын-жаттығуы. Мақсаты: логикалық ойлауын дамыту. Сандамыты мемлекет жатқа айту жаттығуы. Мақсаты: кіріспе сөзді мемлекет айтуға дағдыландыру, ұлттық тәлімгерлікпен дамыту. Бета, тіпе, Құлын, бие, Торай,ешекі, Қозы, шошақ, Қоянқұлақ, Кежек, ешек, Бақалшық, Торай,ешекшік, Сен, кім! Сен, ким! Қадыр Мырза Әлі.	Ойын жаттығуы: "Ерекшеліктерін ата". Мақсаты: балалардың сөздік қорларын дамыту. "Жиекта – дыр, бақу – тау" жаттығуы. Мақсаты: балаларды айтылған мәтіндегі түсінік, ерекшелік сөй қолмыздағы мақалдарды, жобалы жаттығын қолмыздағы туралы мәліметі, ақылдық жаттығуларын дамыту. - Ақдар тау және бақ; жиек және ауыр қолмызбыс қолмыздарын көрсетейік. Тиін жиек сөмеді, Қоян жиек сөмеді, Түлкі жиек жүгіреді, Қасқыр жиек жүгіреді. Ау болса, ауыр ау, Есепті ауыр ашады ау, Қолғалды көрбіздім. Аһай, шата ешім-ау!	"Орман сұрақтар" дидактикалық ойыны. Мақсаты: мәтінмалым тәлімдерінің, қатаң бөлімдер бағдарлаған дамыту.
Балалармен үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Ортаншысы: "Балалар ез бөлмесін ез істей алады"	Кеңес: "Стаде бастапқы сауалмы"	Кеңес: "Ойын ойнайық, есте сақтауды дамытамыз".	Жаңа жұрт ерекше бойынша мәтінсізмі: "Балалай кім бір көрік"	Ортаншысы: "Табиғат бізден ажырмы!"

Scanned with CamScanner

Тексеруді.

(2)

Ерекше тоқта	
Аптаның күндері	
Күндер	
Оқыған тақырыптың атауы	
Ұйымның атауы, тобы	
Педагогтің аты-жөні	

Іс-шаралар	
№ 1	
12.08-16.08.2024ж	
Жаңа жыл аңыздары / Летние развлечения игры / Summer card games	

Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу.	Тәрбиешінің балалар мен және ата-аналармен сөйлесуі және әңгімелесу, балалардың жақсы көңіл-күйін қалыптастыруға арналған ойындар. Бір-бірін деген достық қарым-қатынас қалыптастыру, қуанышы, жылулық пен ынтымақтастық атмосферасын орнату.				
Еңбекке баулу	**Табиғат бұрышындағы өсімдіктерге күтім жасау.** Мақсаты: балаларға өсімдіктердің жапырақтарын тазалату, ұқыпты сүрте білуді тілектеу.	**Аквариумдағы балықтарды тамақтандыру.** Мақсаты: зейінді, балықтарға күтім жасау шеттерін дамыту, тірішілік жөнінде деген сұйіспеншілікке тәрбиелеу.	**"Қуыршақтың көйлегін жуу".** Мақсаты: балаларға тәрбиешіге қуыршақтың көйлегін, тасы орын жабындыларын жууға көмектесуге үйрету, еңбек білгіштігін мен дағдыларын дамыту, басқалардың игілігі үшін еңбектену ниетін тәрбиелеу.	**"Біз көмекшіміз".** Мақсаты: балаларды таңертеңгі кезде мектепті үстел үстінен жинауды, шамасына қарай предметтерге көмектесуді, жұмыс барысында мәдени-гигиеналық талаптарды сақтай білуді жетілдіру.	**Балалармен бірге аквариумды тазалау.** Мақсаты: қорғаудың ұқыпты жұмыс істеуге үйрету, зейінді дамыту; қарапайым еңбек дағдыларын жетілдіру.
Ойындар (үстел үсті, сөз-сөз, дамытушы ойындары)	**"Менің ауылым" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: суретті пайдаланып сөйлем құруға дағдыландыру; байланыстырып сөйлеуге бейімдеу. **"Кимет киінді таңы" үстел үсті ойыны.** Мақсаты: балаларды қысқы және жазғы киімдерді ажырату білектілігіне тәрбиелеу, есте сақтау мен логикалық ойлау қабілеттерін дамыту, зейінділікке тәрбиелеу. **"Кім спортшы?" жаттығуы.** Мақсаты: балаларды дене шынықтыру сабағы кезінде дұрыс, мәтінді мұғалімге сай айта жүріп, қимылдарды орындауға машықтандыру. Кім спортшы? Тез алға! (Орында ұшқандар) Жаттығуды ұқыпты. Бесіншіні шайқаймыз. (Қол белде, басты екі жаққа бұру) Бір-екі, бір-екі. Дөңгелек менің, (Алдыңа еңкею) Бір-екі, бір-екі. Қолымызды жіпсемен, қайта тағы түсіреміз. (Қол жоғары, тағы түсіру) Дөңгелек сонымен. (Аяқ ұшымен тұру, жерлу) Аяқты алаңмен, қимыл. (Аяқты кезек-кезек сөзбен) Бір, екі! Ұшыңда. (Орында ұшқандар) Бізде бір тамаша! Спортпен болсын, шаршаңыз! (Қол шапалақтау) Аудармы А. Кожекова.	**"Ертегі ойнаймыз" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: суреттегі заттарды, геометриялық пішіндер туралы түсініктерін тыңдату; ойлау, қабылдау, зейін қабілеттерін жетілдіру. Құралдары: шемен, сопақша, шаршы, тікбұрышты, үшбұрыш сияқты пішіндер, геометриялық пішіндерге ұқсас заттардың мысалдары. - Балалар, қандай геометриялық пішіндерді білесіңдер? (Дөңгелек, сопақша, шаршы, тікбұрышты, үшбұрыш) - Алдарыңдағы суреттерде сызылған заттарды атап көрейік. (Балалар заттарды атайды) - Оларды қандай бір сөздерміз біріктіреміз? (Жабық, ойыншықтар, ыдыс-аяқ, киімдер) - Суреттегі заттарды өзіне ұқсас геометриялық пішінмен үстін бастырып қойыңдар. **"Мыжылтарды жинаймыз" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: геометриялық пішіндерді сөз қасиеті бойынша (түсі мен пішіні, көлемі мен пішіні, салғы мен пішіні) топтастыру білектіліктерін қалыптастыру, пішіндерін көзбен көруіндегі қарапайым заңдылықтарды көру.	**"Кеше сонда да, қайтала" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: көпбін қабылдауы, қиялды дамыту, көпстік пен жалғыстағы геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту. **Керемет сөзді мақалдан жау жаттығуы.** Мақсаты: балалардың достық туралы ұғымдарын тоғыстыру; керемет сөзге деген қызығушылықтарын арттыру, мәнерлеп оқуға мүмкіндік жетілдіру. "Достық дегеніміз не?" Педагог зоологиялық, алмалы мәнерлеп оқиды Тоқ ішінде бірге ойнаған, Достарымнан бөлемін. Бөлісіп бір ойыншықпен, Жан сырын да білемін. Достарменен бірге жүрсем, Жақсы күн тілеймін. Қара бұлтта сейлеп, Дос жүрегін тыңдаймын. Достарменен қол ұстасам, Ешқашан жер болмайсың Ұмытып кеп жан досыма, "Кеш мұнара" салмайсың. Д. Бұлқанбаева. **"Дөңгеле" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: баланың топтамалар жайлы білімдерін дамыту, тыңдату; сайлас заттың бейнесін тауып дұрыс ататқызып, оның атқаратын қызметі жайында бір сөйлемді құрастыруға дағдыландыру, қабылдау, зейін, ойлау қабілеттері, ұсақ қол моторикасын жетілдіру. Ойын шарты Суреттер сәйкес келетін карточкалардың бірінде қатарлап тізіп қою, кім бұрын барлық карточкаларын қойды, сол жеңіп шығады. Қажетті құралдар: бірдей көп суреттер, әртүрлі объектілерден бейнеленген календарь 5×6 см карточкалар.	**"Дене мүшелері" жаттығуы.** Мақсаты: балалардың дене мүшелері туралы түсініктерін тиімділеу; мәтінді мұғалімге сай айта жүріп, қимылдарды орындауға машықтандыру. Мынау – менің жүрегім, (Екі қолды жүрегіне қою) Бері осыдан бастылған. Мынау – басым ауырды, (Екі алақанды басқа қою, сипау) Бәрін осы басқарған. (Сұқ сөз-сөз жоғары) Мынау – көз жұлым, (Екі қолды көзге - көзге екі жаққа серпу) Мынау – сол қолым. Барлық істі басқарған. (Шапалақтау) **"Алмасты кімге, қай жаққа тастаймын?" дамытушылық ойыны.** Мақсаты: балалардың бір-біріне мұқият болып, шеңберде жылдам ойнауға тәрбиелеу; көпстіктегі бағыт-бағдарды ажырату дағдыларын жетілдіру, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Жабдық: асық. Ойынды сыныпқа арқылы таңдалған, қолында асығы бар бала бастайды. Асық қолға түскенше кейік, бала, кит ұзамай, шеңберде отырған кезекпен балаға қарай лақтырады. Асық лақтырылған кезде асық ұстаған бала: "Мен менің сол (оң) жағында (немесе қарама-қарсы) отырған Достанға (соны белгілі балаға) лақтырамын. Асықты алатын бала, асықтың қандай қалыпта жатқанын да айтып, солдан сол асықты кімге және қай жаққа лақтыратынын таңдайды. Ойын осы бағытта жалғасады. Ескерту: асықтың түсетін қалыптары - бүк, шік, ешпі, сонты, тайқы, алшы.	**"Не өзгерді?" дамытушылық ойыны.** Мақсаты: саналы логикалық есте сақтауды және зейін белгісі қалыптастыру. Құралдар: түрлі ойыншықтар топтамасы. **"Үш торай" ойын-сабағы.** Мақсаты: балаларды сөзжұмбақты мұғалімге сай мәнерлеп айтуға машықтандыру; әртүрлі дауысқа деген қызығушылықты арттыру. Үш торай, үш торай, Қиялай жасыл алаңдай! Үш торай, үш торай, Үйі алдында алаңдай Ен үлкені еңбекқор, Інілеріне қамқор. Аты оның ... - Наф-Наф! Ен үлкені еңбекқор, Інілеріне қамқор. Аты оның... - Наф-Наф! Ортаншысы сақалы, Тез сапуды қалады. Аты оның... - Нуф-Нуф! Ортаншысы сақалы, Тез сапуды қалады. Аты оның... -Нуф-Нуф! Ен кенжесі ойнайды, Ойынға бір тойнайды Аты оның... - Наф-Наф! Ен кенжесі ойнайды, Ойынға бір тойнайды Аты оның... Наф-Наф! Қанша торай? Санаңы ... Бір, екі, үш! Бір, екі, үш! Сандарды ба? Қаралы... Бір, екі, үш! Бір, екі, үш!

Scanned with CamScanner

Таңғы жаттығу	Балалардың денсаулығының нығаюына ықпал ету, күнделікті дене шынықтыру жаттығуларын жасау әдісін тәрбиелеу. Кішкене жаттығу. Сағаттың тілдері Нұсқа оңға бір, Сағаттың тілдері Нұсқа солға бір, Оң қол, сол қол, Жаттығу ойнайық.				
Таңғы ас (көркем сөздер, қалыптастырылатын тізбектілігі мен дағдылары)	Балаларды ұқыптылыққа тәрбиелеу, сыпырылы сөздерді пайдаланып (рахмет, өтінемін), дұрыс өтінішін айтуды, үйретуді жалғастыру. Дастарханның басында, Отырды жақсы ұста! Дұрыс отыр! Асыңды іш! Дәмнің көп жақсы күш. Тойып үйге қайтайық, Алдыңа "рахмет" айтайық.				
Ойындар, оқу қызметіне дайындық	**Балаларды УОК дайындау мақсатында жүргізілетін ойындар мен ойын жаттығулары**				
	"Дастарханды көмірді үйренемін" дидактикалық ойыны. Мақсаты: балаларға бір-бірімен ынтымақты үйрету; абайлауда нешеге қасақана жасалған әрекет екенін ажырату және сәйкесінше әрекет ету білімділігін қалыптастыру.	**"Не (кім) қалай қимылдайды?" дамытушылық ойыны.** Мақсаты: балаларды жан-жануарлардың суретін көрсе, қалай қимылдайтындарын айтуға машықтандыру; байланыстырып сөйлеуді жетілдіру, сөздік қорларын дамыту. Құралдары: жан-жануарлардың суреттері. Мысалы. Ат - шабады, жүреді, жортады, жатады, секіреді. Құрт - жорғалайды, жатады. Көбелек - ұшады, қонады, жүреді, отырады. Балық - жүзеді, тығыс алады, құйрығымен қозғалтады. Қасқыр - жүреді, жүгіреді, күтіп жатады, отырады, секіреді. Шегіртке - отырады, секіреді, ұшады, жорғалайды. Бүркіт - ұшады, қалықты, қонады, отырады, жүгіреді. Адам - тұрады, жатады, отырады, жүгіреді, секіреді, билейді, ойнайды, шаңғыды	**"Кайда барсаң – соны табасың" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: балаларды көрстілті бағдарлауға бағыт. Педагог белгілі затарды (жиһаздар мен ыдыстарды немесе ойыншықтарды, не құралдарды) ойын алаңының түрлі жерлеріне салады. Бала педагог айтқан бағыты қатаң көрсетіп, сол бағыт бойынша жүріп, жасырылған объектіні табу керек. Педагог нұсқаларды нақтылы және дұрыс беру керек: алға бес қадам, солға бұрылып екі қадам, оңға тағы екі қадам.	**"Дәнеңе көрі, бір қалай ұқыпты болғанайды" ойын жаттығуы.** Мақсаты: көңілді ұқыпсыздықты көрсе, сол ұқыпты тұлғаны үйрету, таза жүруге тәрбиелеу.	**"Факт" ойыны.** Мақсаты: балалардың белгілі тақырып бойынша түсініктерін нақтылау, сол тақырып бойынша тақпақты, жұмыстанды, мақалды, сөзжұмбақты, жұмбақты есте түсіріп айтуға жаттандыру; есте сақтау, сөйлеу қабілеттерін дамыту; шапшаңдыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар, шеңберге тұрып, мәлімделген тақырыпқа байланысты сөздерді кезектеп айтып жатады. Егер біреу ойланып, тоқтап қалса немесе алдында айтылған сөзді қайталаса, осы тақырыпқа байланысты көркем сөз үзігін жатқа айтады.
Білімдікке кестесі бойынша УОК	**Сөйлеуді дамыту** **"Жалғы ойындар"** Мақсаты: Жалғы ерекшеліктерін, құбылыстарын ыңғайлау. Балаларды сұраққа толық жауап беруге дағдыландыру. Байланыстырып сөйлеу тілін, ұзақ қол қимылын, қабылдауын, зейінін дамыту. Салауатты өмір салтын ұстануға, денсаулығын сақтауға тәрбиелеу.	**Дене шынықтыру** **"Аралықтан аралыққа ермелейміз"** Мақсаты: Балаларды шапшаң және баяу қарқынмен жүгіру; гимнастикалық кабырға бойынша аралықтан аралыққа ермелеу дағдыларын дамыту; балаларда қатарға бір-бірден сапқа тұру дағдыларын дамыту; бой тұлғасын дұрыс сақтау.	**Көркем әдебиет** **"Ерінбек өтінді мен еңбекқор құмырсқалар" ертегісі** Мақсаты: Балаларды кейіпкерлердің жағымды және жағымсыз қасиеттерін көруге, олардың әрекеттерін бағалауға, әңгіме, ертегілердің мазмұнын олардың тәрбиесін салыстыруға үйрету;мазмұнды эмоционалды қабылдай білу қабілеттерін дамыту; сұраққа жауап беруге және дінді дамытар, өнегелі туралы білімдерін кеңейту.	**Сурет салу** «Аулада ойнайтын жазғы ойындардың спорттық құрал-жабдықтары» Мақсаты: Балаларды жазғы аулада ойнайтын ойындардың құрал-жабдықтары-доптың, обручтың, секіртпенің (қалауы бойынша) суретін салуды үйрету; балаңыз мен мен түрлі-түсті қарындаштарды қолдану техникасын жетілдіру; қағаз бетінде сюжетті орналастыруға үйрету; эстетикалық қабылдаулерін, қиялдарын дамыту; спортқа деген қызығушылықтарын тәрбиелеу. **Музыка** "Біз өмірдің гүлдері" Мақсаты: Балалардың мұғалімнен бірге әнді әдемі айту қабілетін дамыту; кейіпкерлер қозғалысында ойын мазмұнын дұрыс жетіне білуді қалыптастыру. Белсенділікке, ынтымақтастық қабілеттілікке, музыкалық және шығармашылық ойын шеберлерін белсенді қатысуға деген ұмтылысқа тәрбиелеу.	**Жұмыстандыру** «Ешті, мысты, бөгелмеңіз» Мақсаты: Балаларды жабайы және бақша гүлдерімен таныстыру; өсімдіктер тіршілігі туралы білімдерін кеңейту; жабайы және бақша гүлдері өсетін жер туралы түсінік беру; өсімдіктердің өсу шарттары (жарық, су, жылу, топырақ) туралы білімдерін бекіту.

Scanned with CamScanner

| Сәрсенбі | Ағашты бақылау.
Мақсаты: түнгі ағаштың ағаштары жайлы білімдерін қалыптастыру, бойымен жұмысты жалғастыру, балалардың жазғы құбылыстар туралы білімдерін бекіту, жаңылтпашпен ойын, табиғатты аялауға тәрбиелеу.
Балаларға ағаштар түрлерін ажыратуға ұсыну, балалар терек, қайың, қарағаш, үйеңкі ағаштарын дидактикалық жаттығуларын пішіндерінің қарап ажырату мүмкін.
"Бұл қандай ағаштың жапырағы?" дамытушы жаттығуы.
Мақсаты: балалардың ағаштар туралы білімдерін тыңдау; жапырақтарға қарап, ағаштарды ажыратуға дағдыландыру; ынтымақтаса тәрбиелеу.
Құралдары: терек, шырша, емен, үйеңкі, қайың тың суреттері, жапырақтарының мөсіндері.
- Балалар, сендер қандай ағаштарды білесіндер? (Терек, шырша, емен, үйеңкі, қайың).
- Осы жапырақтарды тауып, қандай ағаштан түскенін анықтайық.
Еңбек әрекеті: күрек түпкен жапырақтарды жинау.
Мақсаты: тазалыққа тәрбиелеу.
"Аюмылар мен қояндар" қимыл-қозғалыс ойыны.
Мақсаты: балаларды ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру; шыдамдылыққа, жылдамдыққа, қимылдардың үйлестіре білуге бейімдеу; ұйымшылдыққа тәрбиелеу.
Балалар тобынан арасынан бір-екі бала "аюмылар" болып (өз қалауларынан немесе сыйлық арқылы) тағайындалады. Қалған балалар - "қоянды" сөмкейді.
Педагог ойынды бастайды:
- Аюмылар жұр ормана,
"Не бар?" - деп сұрамда.
"Аюмылар", қолдарына бір дәнтан алып, алаңды аралап, "қоянды" іздеп сақты болып жүреді, сосын сол жақтағы жерлерге барып тұрады да алаңды бақылайды. "Қоянды" өз "үйінен" шығып, алаңда ойнап, секіріп, жүгіріп жүреді.
Педагог:
- Қоянды шақты шалшық,
Секіреді қуаңа.
Бір-бірмен сөзем береді,
Титі шашпен қоректенді.
"Қоянды, қашыңдар!" - деген сөздерден кейін "аюмылар" жапырақтан шығып шығып, "қоянды" ұстап, дәнты ұяларына тығуға тырысады. "Қоянды" бір-біріне сақтанып, жыдан өз ормандарына дәнтан қашуға тырысады.
Ойынның соңында "аюмылар" қанша "қоянды" ұстап алғандарын санап, баға беруге болады.
Педагог ойын барысындағы қызығушылықты қадағалайды.
"Кезекті қағып ал" жаттығуы.
Мақсаты: доппы тура бағытта домалатып, алаңқ тұрған кезекті қағып түсіруге дағдыландыру; дәлдікке, шыдамдылыққа, зеректікке баулу.
Өз бетінше ерікті ойын әрекеті: шығармашылық материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, "Секірмек".
Мақсаты: ек және сол аяқпен секіру білектілігін дамыту. | Табиғатты бақылау.
Мақсаты: жаз жайлы түсініктерін нығайта тек ерекшеліктері бойынша жалпылау және тереңдету; балалардың қоршаған ортаға деген эстетикалық көзқарастарын қалыптастыру, табиғатты аялау.
Сөмкемнен не шықты айту жаттығуы.
Мақсаты: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын дамыту.
Бота, түйе,
Құлын, бие,
Торай,ешекі,
Қозы, қошқар,
Қозы,құлан,
Кежек, қоян,
Бақ,шаян,
Торғай,мысықмен,
Сөз, қал!
Сөз, шық!
Қадыр Мырза Әлі.
Еңбек әрекеті: жолдар мен ерікжолдарды күзгеше тазалау.
Мақсаты: еңбексүйгіштікке тәрбиелеу, өзара достық көмек.
"Қойшы мен тайын" қимыл-қозғалыс ойыны.
Мақсаты: балаларды ойын шартына сай ойнауға дағдыландыру, ойын желісіне белсенді қатысуға бейімдеу, бақылаушы және ойынды реттерін ойай білуге мақыстандыру; шапшаңдыққа, зеректікке, жылдамдыққа баулу; күш-жігерін, тәжірибесін дамыту.
Алаңның бір жағында шөптінен қой қора қоршалады.
Ойнаушылар санаулы арқылы "қойшыны" таңдалып алады; қалғандары – "қойлары" болады. "Қойшының" көзін байлаңды. Балалардың бірі (алғашында педагог) "қойшыдан сұрайды: "Қойшы, қойшы, маған қанша қодан бересің?". "Қойшы" өз сапын (неге дейін) айтады. Осы кезеңдегеннен "қойшы": «Менің табынын қайда?", - деп сұрайды.
"Қойлар" (балалар): "Мә-мә-мә..", - деп дауыстайды да уақытша қалады. Қойшы оларды іздей бастайды.
Балалар жүгіруінің қашып құтылмаңы болады.
Егер "қойшы" балалардың бірін тұтып алса, сұрайды: "Қойшы, қойшы, менді ата!" Ал ойнаушы, "ой": "Мә-мә-мә", - деп дауысын шығарады.
"Қойшы" баланы дауысынан танып қойса, ұстаған - "қойшыға" айналады. Жаңа ойын басталады. Егер бала танылмай жатса, ол "қойшыны" ойын жалғасады.
Қимыл-қозғалыс ойыны: "Нысанаға тигіз".
Мақсаты: көзбен мөлшерлеу мен лақтыру қуанын дамыту.
Өз бетінше ерікті ойын әрекеті: шығармашылық материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, бәсекелестік ойын.
Мақсаты: рақетканы дұрыс ұстауға машықтандыру. | Жаңбырды бақылау.
Мақсаты: балаларды табиғат құбылысы-жаңбырмен таныстыруды жалғастыру.
Жаңбырдың мөлшерлерде жүгіне тиісінше шпалы жайы айту. Балаларды сейіл барысында жаңбырды сапыратын сын сөздерді қолдануды үйрету. Балалармен жазғы жаңбырды бақылау.
"Жаңбыр жауғанда" фонемо-лексик жаттығуы.
Мақсаты: балаларды сөздердің мағынасы сай қимылдауға баулу, жаңбырға еліктеуге шақырамыз.
Же, жа жаңбыр
Жу жаңбыр
Арық суы мол болсын!
Өзендетер мол болсын!
Жатқан жерін шөп болсын!

Тыр-тыр! Тыр-тыр! (Бір аяқпен секіру)
Тыр-тыр! Тыр-тыр! (Екінші аяқпен секіру)
Шыпы-шыпы! Шыпы-шыпы! (Екі аяқпен секіру)
Еңбек әрекеті: ойын алаңын ретке келтіру.
Мақсаты: бірігіп жұмыс істеу білектілігін дамыту.
"Ақ сүйек" қимыл-қозғалыс ойыны.
Ойын мақсаты: балаларды ойын ережесіне сай ойнауға машықтандыру; зеректікке, шыдамдылыққа, дәлдікке дағдыландыру; ынтымақтастыққа тәрбиелеу.
Ойынға қатысушы балалар бір қатарға тұрады. Тәрбиеші ақ сүйекті қолына алып, балалардың тұ сыртына шығады да, алыққа лақтырады.
Балалар ақ сүйектің лақтырылған бағытын көрсеуі керек.
"Ақ сүйек" жерге түскенше кейін тәрбиеші: "Ал ешуйекті іздеңдер, кім тез табар екен?" - дейді.
Ойынның шарты бойынша ақ сүйекті тауып алған бала басқаларға білдіреді, тәрбиешіге тез жеткізуі керек.
Егер балалардың бірі байқап қалса, ақ сүйекті тауып алған баланы қуып жетіп, денесіне қолы тигізуі керек. Сонда ақ сүйек ойын біткенді.
Сейтіп, ақ сүйекті ешкімге жетізбей тәрбиешіге табыс етсем бала жеңіпкер атанады.
Жаңылтпаш: ақ сүйек.
"Нысанаға кім бірінші жетеді?" қимылды ойын-жаттығуы.
Мақсаты: қимыл-қозғалыс жылдамдығын, алғырлығын дамыту.
Өз бетінше ерікті ойын әрекеті, шығармашылық материалмен ойындар.
Мақсаты: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға қызығушылықты қалыптастыру. | Желі бақылау.
Мақсаты: балалардың желдің қасиеттерін тануға деген қызығушылықтарын арттыру; бақылау жүргізуінде желге қарсы сөйлетуге шақыру; іс-тәжірибелер жасауға дағдыландыру.
"Түтіншекке ұрып, лентаны желбіретейік" жаттығуы.
Педагог әрбір балаға алдына түтіншек немесе лентаны (жүгіруге қолдағы жолақ та жарайды) береді.
- Балалар, қазір біз қажетті ұзынан ұрып жүгіреміз, түтіншекпен желді ұрып шығарамыз.
- Мен "жел қатты соқсын тұр" десем, сендер қатты ұрып, лентаны қатты желбіретесіндер.
- Мен "жел баяу соқты" десем, сендер түтіншені жылдам ұрып, баяу желді білдіресіндер.
Еңбек әрекеті: балабақшаның ойын алаңын жинау.
Мақсаты: ортақшылық жұмыстан өздеріне және басқа балаларға қатерлі емес-күй сыйлауға үйрету, экологиялық мәдениетті тәрбиелеу.
"Ку тұлы" қимыл-қозғалыс ойыны.
Мақсаты: балалардың ойын шартына сай ойнай білу, "Мен - тұлы" сөзімен бойынша қолға түсіп, жаттарын, жылдам жүгіре білу қабілеттерін дамыту (қалыптастыру, жетілдіру); қимылдарды ұлестіруге, шыдамға тәрбиелеу.
Балалар екі шеңберге жиналады. Олар педагогтің нұсқауы бойынша өздерін жұмды, ал жүргізуші-педагог балаларды шеңбер сыртында жүрді, өз қолын баланы сол түрде қалды. Осыдан бері педагог таңдаған бала "ку тұлы" болып саналады.
Ал ойынды-балалар болса, жан-жағына қарап: "Ку тұлы, сен қайдасың?" - деп, үш рет сұрайды. Сонды сұрақтан кейін бұдан бері жасырынып тұрған "ку тұлы": "Мен мындамын!" - деп дауыстайды.
Осы жерден бастап, балалар жан-жақа "ку тұлыдан" қашып құтылу керек. "Ку тұлы" кімге қолын тигізсе, сол ортаға шығады.
"Тіке жүгіс" қимылды ойын-жаттығуы.
Мақсаты: жүгіпі15—20 см бағытта сөмкеуді, ойынды жылдамдай білуді үйрету.
Өз бетінше ерікті ойын әрекеті: шығармашылық материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту ынсанаға лақтыру.
Мақсаты: қозғалыс координациясын дамыту. | Жерге құрап түскен жапырақтарды бақылау.
Мақсаты: балалардың жапырақтар жайлы білімдерін бекіту; сұрақ-жауап негізінде сөздік қорларын кеңейту; ойлау қабілеттерін, қиялдарын дамыту; табиғат сұлулығын сезінуге тәрбиелеу.
Еңбек әрекеті: құрап жапырақтарды, сыпырып алып гүлдерді жинау, тұқылдарын малға ыстыға жинау.
Мақсаты: ұжымшылыққа тәрбиелеу.
Қиын жаттығуларын қолдану.
"Отыншекке" қимыл-қозғалыс ойыны.
Мақсаты: балаларды бірігіп, шеңберде ойын ережесіне сай ойнауға шақырамыз, бір дәнгей болып бойымен бірге бір, бірге екеуі жаққа жүрік, сосын сол жылдамдықты қосып, жүгіруге дағдыландыру; жастбулар шеңберін дамыту; өтпілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу.
Ақырын-ақырын жүгіріп,
Отыншекті қоршаңыз.
Жылдам-жылдам жүгіріп,
Шеңберді айналдырыңыз.
Д. Ахметова.
Сонды сөздерден кейін балалар жерге отырып, қолдарын босатады, демалады.
Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін.
Педагог барлық балалардың бірнегей қимылдарын қадағалап жүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін, балаларды бір жаққа бұрып, бөлгеріп шеңбер ортасына қарату керек.
Балалардың ойынды мағыналы басты мақсаты - аса жылдам жүгіруі. Әрбір бала қимылдар кезінде шеңберден бір жақ бойымен жүрсе, бұрыс шеңберде жылдам жүгеніне бақылайды.
"Шеңберден шеңберге" жаттығуы.
Мақсаты: балаларды бағыттарды ажырата, алға-екі аяқпен жылжи отырып, секіруге дағдыландыру; күш-қуатын, дамыту, дене мүшелерін жетілдіру; дәлдікке, өтпілікке, зеректікке баулу.
Өз бетінше ерікті ойын әрекеті, шығармашылық материалмен ойындар.
Мақсаты: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту, негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға қызығушылықты қалыптастыру тәрбиелеу. |

Сергіпмен ерекше	Өз бетінше жеке істі, сабақтарды қолды жуу, бет-қолды құрғатып сүрту, сабақты қолдану, мектепте сілекей, белгілеулер орнына орналасқан сәт білімдерінде бекіту.					
Түсті ас	Балалардың кешкілік тағамға ұқсайды. Тамақтану алдында қол жуу, асхана құралдарын ұқыпты қолдану, етікше пен қалыс айту дағдысын тәрбиелеу. Тамақтану мәдениетіне тәрбиелеу бойынша жеке жұмыс.					
Күнделікті уақыт	Күнге қалыпқа келтіру: ұқыпты, жайлы ұйқыға дайындалу.					
Бірге-бірге тұрмыс, жаңалық ережелерімен	Балаларды бірінші оятып, тұрғыз. Балалардың есіктерде ұйқысын тұрған сәт кезінде реттілігін тізуір. Кеңес ережелер жаттығу.					
Бетбе ас (қалыптастырылатын сауаттылық мен дағдылары)	Белгілі бөлік алға мәзір ұқсайды, көпшілік балаға дейін қолды сабынды, мұқият жуып тастар, құрғатып сүрте білу дағдыларын жетілдіру.					
Ойындар, мини-дерс іс-әрекет (сюжетті-рөлдік, ақ қимылды, дидактикалық, үстел үсті, театр ойындары)	"Білім, құр, ақ" дидактикалық ойыны Мақсаты: балалардың тірі табиғат заттары жайлы білімдерін бекіту; зерттеушілік дамыту. Ойын мартын жетілу үшін, бірінші кезекте жүргізуші рөлін тәрбиешінің өз орындауы мүмкін. Балалар шеңбер бойынан орналасады. Жүргізуші дыбыс кезінде әр балаға лақтырады да - "білім", "құр", "ақ" сөздерінің бірін айтады. Дыбыс ұстап алған бала, белгі сөзге сәйкес білім, құр, ақ атын тауып айтады. Егер баладан бір қателік, қалғандары анықтаушы. Сюжетті-рөлдік ойын. "Ветеринарлық емхана". Мақсаты: балалардың жан-жануарлар дәрігер, мейірбиіз, күтушілер, ветеринарлық емханаға қызмет көрсетуімен жайлы түсініктерін бекіту; емханда мәдениеттік жұмыстар қандай рөл атқаратынын анықтау; мейірімділікке, жан-жануарларға деген қамқорлыққа тәрбиелеу. Барысы Тәрбиеші балаларын бірге дайындық жұмысы ретінде ветеринарлық жұмысы жайлы фотосуреттер қарастыру керек, К. Чуковскийдің "Айболит" ертегісін оқып, оқиға түсіру, сонымен қатар ветеринарлық емхана жайлы әңгімелеу. Балалар өздер мен құстардың қандай дене мүшелерін ендіктіне ғана емес, сондай-ақ қандай құралдарды қолданатындығын, ветеринарға қандай сұрақтар қою керектігін талқылау керек. Балалар өздер ветеринарлық емханда мұқтаж, қандай қызметкерлер болатынын тандайды. Кейіпкерлер өздеріне керек киім үлгілері мен құралдарды алып, ойындарына барады. Тәрбиеші диалог барысында ойыншықтар арасындағы сөйлеу тәбетін, қаттылық ережелерін сақталуын реттейді, бекіту сұрақтарын қояды. Соңында тәрбиеші балаларын бірге қарытынды жасайды: адам жанында тірілік ететін өздер мен құстардың дамсалығы мен тірі табиғатқа жан-жануарлардың қауіпсіздігіне жауапты екенін	"Жұмыс үшін кімге не керек?" дидактикалық ойыны. Мақсаты: балалардың мамандықтар туралы түсініктерін дамыту. Ауылдың мамандық неше түрлі, кейбіс құралдары мен материалдарын табуды үйрету. Сюжетті-рөлдік ойын "Медициналық емхана" Мақсаты: дәрігер, мейбиі мамандығына қызығушылықтарын ояту; балалардың медицина қызметкерлерінің міндеттер жайлы білімдерін кеңейту; қауіпсіз жүріп-тұрудың білімдерін дамыту; жанашырлыққа, басқаларға қамқорлық танытуға, өзінің көрінуіне талпынуға тәрбиелеу. Барысы. Ойынның барлық қатысушылары өз бетінше рөлдерін таңдап, орындысының міндеттерін талқылайды: дәрігер (науқасты қарайды, шағымын тыңдайды, емдеуді тағайындайды), мейбиі (клиника кезінде көрсетеді, емдеу әдістерінің жүргізеді), науқастар (дәрігермен белгілейді). Арнайы кеңседен қалдарды ұмытпау керек. Балалар ойын барысында, өздерінің дәрігерге қарағанда сөзін көрсете алады. Тәрбиешіге мақсатты балалардың мәдениетінің тағыстыр, қамқорлық көрсетуіне ықпал ету керек.	"Сиқырлы кілт" дидактикалық ойыны. Мақсаты: балаларда сөйлеу белсенділігін, ой ұшқырлығын дамыту. Ойын барысы. Дыбыс лақтырып, қағып алу. Ауызша сөйлеу шығатындай сөз тауып, айту керек. Бір сөз ғана қолу керек. Тәрбиеші бірінші сөз айтады: ал балалар оны жаңа сөзбен, дыбысқа сәйкес шығатындай тағыстыру қажет, мысалы: "Ананас ... - ... кітаптар, дәптерлер, сөмке сатып алды", - деп балалар жалғастырады. Сюжетті-рөлдік ойын "Гаражшілер". Мақсаты: мектепте дайындықтан жеңіл-ретпеттік дайындығына ықпал ету, дене шынықтыру дайындығын жетілдіру. Ойын сюжетін өз бетінше дамытуға үйрету. Ойын барысы. Ойынға қатысушыларын дамыту үшін, тәрбиеші балаларға "Гаражшілер" жаңа тақырыбын қарастыруды ұсынады. Олардың гаражы мамандары, гаражшы қандай қызметтерге не бола керектігі жайлы әңгімелесуде. Тәрбиеші балаларын гаражшылар-қызметкерлер мекенін таныстырады. Одан кейін тәрбиеші балаларын бірге, "Гаражқа ұшу" ойын сюжетінің шеңбері жасырын бөлінеді, ол нақты тақырыптарды қамтуы мүмкін: гаражшылерде жаттығтыру, ұшу ге дайындығына ептілік тапсыр, дәрігердің қарауы, зымырянға отыру, көмекші қою, гаражтағы жұмыс, кеңе бөлшекін тақыстыр, жерден ұшуды басқару, жерге қону, жерге кеңеюі, медициналық тексеріс, ұшудан кейін гаражшылардың тынығуы. Одан кейін тәрбиеші балаларға құрылыс материалынан зымырян құрастыруды ұсынуы мүмкін. Зымырянды құрастыру барысында екінші балаларын атау (тұмсығы, экипаж, шлемшешілер, бастау типті). Дәрбес ойында тәрбиеші балаларды қазақдағы жаңалық тапсырмаы орындауға бағыттаған қарым-қатынасын (отбасы және жеке) модельдеуге шақырады. Мысалы, тәрбиеші балаларға тақырайды, кейір адамдар неше жасқа, ал басқалары оларды сынап, ұшуға дайындайды, ұшқыштар - ұшу мен қонуды қамтамасыз етеді. Әр ойынды кейін тәрбиеші балаларды ойын жағдаяттарын талдауға тартады.	"Қиялы тұм"дидактикалық ойыны. Мақсаты: ерметтердің дұрыс реттілігін орнатуға үйрету. Ойын барысы: балаға алдына суреттер жиынтығы жатады, бірақ суреттердің бірі ол ермада жатқан жоқ. Бала қалған тұмсы, суретті ол ермада орналастырады да, кейін кілт суреттер жиынтығы бойынша әрекет қарастырады. Сюжетті-рөлдік ойын "Орманда". Мақсаты: әртүрлі мәнмәтін, дәндер, сапырылыстық ағаштарын бөлу. Табиғатқа деген сүйіспеншілікпен қылығы қылықтарын тәрбиелеу. Ойын барысы. Ойын алдында тәрбиеші дәнділерінен бірге, жаңын нақтайды сыйлыққа тосырсна ұйымдастырады. Ойыншілер мен мәнмәтіндік ағаштарының таңыстырады. Нақаралыққа ондағы тірілік етушілерге жіңгіздер, құстар және т. б (орман тұрғындары) ұқырады. Балалар құстардың дауыстарын естіді. Тәрбиеші алдын-ала рөлдерге бөлінді: бірінші адамды орман жетерінен рөлмен алады, қалғандары орман қонақтары. Орман жемер тәрбешінің басқалыстының қонақтарға ұрмалған ойындар үшін материал тақайды. Тәрбиеші айтады. "Балалар, бүгін сендерге орман кілтін табу керек болады. Кілті таңқан адам ешқандай орман ішінде адасып кетпейді, ол құстардың тілін түсінік, жануар жан-жануарлардың сөз таныпын болады. Бірақ кілті табу оңай емес. Ол үшін сендерге ормана күтіп тұрған, бірлік тапсырмаларды орындау керек" Балалардың кайсысы бірлік тапсырмаларды бірінші орындаса және сұрақтарға дұрыс жауап берсе, кілтке ие болып, орман шеруін бірінші бастауға құқылы. Тәрбиеші қаржалтқа дайындауға белгі береді. Орман карнавал ортасы, шеруден бастаады,кейін балалар алдын-ала дайындалған орман тұрғындарының бөлік көрсетеді: орман, құстар жайлы ән айтып, алаң өнері, жұмбақ жасырады. Карнавал орман ешкімнің орман сайысын — жаңалықтарын, тегін сатпасы бір болыстарын, жай ойынды мектепте.	"Кереліеке" дидактикалық ойын. Мақсаты: балаларда зерттеуші, ойлау жылдамдығын дамыту. Ойын барысы: Тез қаза-қарна-қарсы мағынасы сөздерді атау. Балалар мен тәрбиеші шеңбер құрып орындықтарға отырады. Тәрбиеші бір сөз айтып, дыбыс балаларын бірінші лақтырады, бала дыбыс ұстап алып, қарна-қарсы мағынасы сөз айтып, дыбыс қайта тәрбиешіге лақтыру керек. Мысалы: Тәрбиеші: "Алтын"-деген, бала: "Артық!" -деп жауап береді, (оңға - солға, жоғары - төмен, ақыл - жаман, т. б).Үстелде ғана емес, сонымен сын шоңқарда, отыратында: ақтаны-ұстаңы. Егер дыбыс ұстап алып, жауап беруге қиындаса, балалар тәрбиешінің ұсынысы бойынша тапсырма жасап берсін. Сюжетті-рөлдік ойын "Балалар кітапханасы". Мақсаты: кітапхана қызметкерлерін жайлы ұғымдарын кеңейту, қызығушылықтарын ояту- ерекшелерін бекіту; кітапты қолдану ережелерімен таныстыру; кітап оқуға деген қызығушылықтарын ояту, кітапты ұқыпты ұстауға тәрбиелеу. Барысы. Ойын барысында балалар әртүрлі ойын ережелерін орындайды: кітапханаы оқырман формуларын рәсімдейді, өтінім қабылдайды, карточкаларын жұмыс, кітап береді, оқу залында кітапханаы қажет кітапты таңдауға көмектеседі, оқырмандарға оқылған кітаптары жайлы әңгімелеседі, оқырмандар өзара жүгірісуін бақылап.
Серуенге дайындық (қалыптастырылатын сауаттылық мен дағдылары)	Балаларды серуенге шығарыңыз, серуенге арналған ойын құралдарын таңдап, балаларды өздері киген үстіндегі киімін қарап, шалғайды қалдыратын затардың орнын тексеріп, реттілікті орнатуға шақыр.					

Scanned with CamScanner

Сәуір	Қыдырма жаңғырықты ағаштарды бояулар. Мақсаты: ағаштар жайлы білімдерін бекіту, қорытындылау, сөйлемдер, тұжырымдай білуді дамыту, малдың жаңғырықтарды өзге ағаштардан ажырата білуге баулу. Дөңгелек де, алмұрт да, Шыдап бағар міз биікпі. Тау етегі тұрғыш, Жер – жасыл бөп тұрады. (Қарағай) "Қысы – жазы шыжығыпты, Кейінгі бір жасыңды. Отқатпайды ешнәрсе, Жарқылдай ғасырдан. (Шырша) Балалардың қарағай мен шыршаны қандай белгілерге қарап ажырататындарын сұрау. Екі ағаш қылқандарының ұзындықтары мен түстерінің неліктен ұқсастығы ұсынылады. **Еңбек әрекеті: гүлдерден тұқымын жинау.** Мақсаты: бірегей жұмыс істеуді, еңбектену жеңістерін бекіту. **"Сары қаяқ – сияқ гүл (сағырауқұлақ, жапырақ, тік, бұтақ) жинайық" ойын-жаттығуы.** Мақсаты: балалардың зеттар жаңғақ сияқ сай құрастыруға дағдыландыру; зейін, қабылдау, ойлау қабілеттерін жетілдіру. Құралдар: жасанды не гүлдер, не жасанды жапырақтар, не тастар, ағаштардан түскен ұсақ бұтақтар. Педагог балаларға шифрді көрсетеді немесе дыбысқа сәйкес атайды, балалар сияқ сай зеттар жаңғақ құрастырады. Зеттар жаңғақ жинаған немесе шағын топтарға бөлініп, ұйымға бөлінеді. **"Уақыт артық" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды ойынды ерік бойын ойнауға, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдарды үйлестіре білуге дағдыландыру; мектепті бағдарлай білуді, нұсқа-қозғаи дамыту; достыққа тәрбиелеу. Сиқырлы бобышка ойынды бастайтын екі бала таңдалымды: бірі қуғыншы, екінші қашушы. Балалар тобының жартысы шеңберге тұрады. Қалған балалардың әрқайсысы шеңберде тұрған баланың бірінің артына тұрып, жүгіп кірейді. Қуғыншы мен қашушы шеңбер сыртында, бір-бірінен алыс тұрады. Белгі бойынша балалар шеңбер сыртында, сол шеңбер бойымен бірінбірі қуалайды. Қашып жүрген бала (қашушы бобышка немесе шаршаған кезде) өз қалаған жұптың алдына тұрып алады. Сол кезде үшінші артық болып қалған бала ортаға қарай қашуы жалғастырады. Егер қуғыншы қашып жүрген баланы қолмен тигізіп, тұрғыз ұлаған, қуғыншы өзі бағытта қаша бастайды, оны ұстаған бала қуалайды. **"Сұлан атқан ат" қимылды ойын-жаттығуы.** Мақсаты: қозғалыс координациясын дамыту; қимылды тапсырмаларды орындауды үйрету, мақсатқа жету ұмтылысын қалыптастыру. **Ерікті ойындар: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, бадмінтон ойыны.** Мақсаты: торды ракеткамы қарсыластың торсың жағына лактыруды үйретуді жалғастыру.	Жұмыңдыртты бояулар. Мақсаты: жұмыңдыртын оның құрылысынан, пішінінің ерекшелігін танытыпты, тақырыбын қабілеттерін дамыту. "Жу, жамбыр" Жу-жу, жамбыр, жу, жамбыр. Жұтқан жамбыр – жауған мұз. Жерде шаны басылсын, Гүлдің иісі жиналсын. Ешкім өтпе көктесін, Біте көңілі көп берсін. Жу, жу! Гүлдесіп бір! Жаман Сиқыр Балаларға жұмыңдыртты дайын басқар қажеттілігін түсіндіру, оның тапқырлы қолдылығы, құмарлығыруда ала маңызы бар екендігі туралы баяндау. **Еңбек әрекеті: гүлдерді сөмкаға қайта салуға дайындық.** Мақсаты: гүлдің айналасын абайлап қауды үйретуді жалғастыру, көңілдестерге деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **"Қатарға тұрып белгіле" жаттығуы.** Мақсаты: балаларды жаттығу барысында мұғалім сай қатарлап, сөздерді бірге айта жүріп, айтылған дене мүшелерін қозғауға машықтандыру; қабылдау, зерек болу қабілеттерін, жеңістілікті арттыру дамыту. Жаттығуды кешіп ішін жазбасын қосып өткізуге болады. Қатарға тұрып белгіле, Мүшелерді көрсетейік: Басты оң-солға бұрып, Қос иықты көтерейік. Қатарға тұрып белгіле, Мүшелерді көрсетейік: Жоғары қол көтерік, Бұлғап, тағы түсірейік. Қатарға тұрып белгіле, Мүшелерді көрсетейік: Алыпты кеңк көтерік, Маршпен шаңалаған жүрейік. Д. Ахметова. **"Кім тез" ойыны.** Мақсаты: достыққа, белсенділікке, ұйымшылыққа баулу. Балалар екі топқа бөлінеді. Әр топта екі тұлары болады. Әр тұлың қорғаушысы болады. Тұ қорғаушылар тұлын қасында тұрады. Аз, басқа балалар қарсыластарын өз тобына ауыстырулары керек. Екі топтың ортасынан сызық сызылады да, қарсыластарына қарама-қарсы тұрады. Бір-бірінің қолдарынан ұстап, өз топтарына тартып алуға тырысады. Сабтан қай топ балаларды көп жинай алса, сол топ жеңіске жетеді. Жеңілген топтың тұлына шабуыл жасалады. Егер де тұларын қорғап қалса, ойын жалғаса береді. **"Дөп ұстаған шеңгеңдер" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: екі жаңдан сөмкуді қимылдау: жетіне ұшырған заттан алға жылжу. **Ой бетімен ерікті ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, жүру мен жүгіруді жетілдіру.** Мақсаты: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; жеңіл қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға сауалы қасыңуға тәрбиелеу.	Кебілетерді бояулар. Мақсаты: кебілеке оның құрылысы, ашуы жайлы білімдерін кеңейту, табиғатты қалауға тәрбиелеу. Керем сөз. "Кебілек". Мен тәнейнім, жасаймін, Дос болайын, кебілек. Жайнап тұрған бақшада, Гүлдерінде көре кет. Тұтқыладан сақтыра, Жамбыр жауса себілер. Тәкіпшіне асыпа, Тығыла гөй, кебілек. А. Сарсенов **Еңбек әрекеті: сәбилер тобымен балаларына ойын алаңын жинастыруға көмектесу.** Мақсаты: еңбексүйгіштікті, сәбилерге көмектесу шеттерін дамыту. **"Уақыт қанда" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: қысқа мерзімді, жылдам жүгіруді жаттықтыру, жылдам шешім қабылдауды дамыту. **"Жоғары - төмен" қимыл жаттығуы.** Мақсаты: балаларды зеттіміне мәнне, мұғалімге сай қимылдауға машықтандыру; жоғары және төмен ұғымдарын пысықтау; табиғат құбылыстарына деген қызығушылықты арттыру. - Балалар, "жоғары" десеңіз - қолдарыңды жоғары созып, шапалақтайсыңдар, "төмен десең" - төмен отырып, тізеңде отырасыңдар. Күзгіжіңді алтын күн. Жерді жалар алтын күн. Құстар ұшты бөлекке. Сәбіз өсті жүйекте. Хош бөлдік желіктей, Өскенге бөк теректей. Д. Ахметова. Құрастыру: жаттығу сөздерін жыңдаңдатып айтып, балаларды сол тәнеме бейімдеуге болады. **"Орамал" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды шапшаңдыққа баулу, ойынға деген қызығушылықтарын арттыру. Балалар шеңбер құрып отырады, ал шеңбер бойынан бір бала жүгіреді, қолында орамалы болуы тиіс. Шеңбер бойынша отырған баланың бірінде орамалды артына тастап кетуге тиісті. Бала артына бұрылып қарап, орамалды алып, орамал тастаған баланы қуып жетіп орамалды жасырып тастауі керек. Егер тастап алмаса, ойынды өз жалғастырады. Орамал тастаған ойыншы қуып келе жатқан баланың орнына отыруы керек. Қуушы бала, орамал тастаушыға орамалды тигізсе, онда ойынды орамал тастаушы бала өзі жалғастырады. **"Уақытқа қанда" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: жүгіру, секіру білікпіліктерін бекіту; жылдамдықпен жаттқыр жүгіру; қабілетін дамыту. **Дербес ойындар: шығарылған материалмен ойындар.** Мақсаты: қимыл-қозғалысты дамыту, көңістікті бағдарлай білуді, тепе-теңдікті сақтай білуді жетілдіру.	Кіші топ балаларының ойындарын бояулар. Мақсаты: кіші жастағы балаларға деген қызығушы, сүйіспеншілік сезімін ояту; ересектер мен дене шынықтыру дәрыгерлерінің бойынша білуге баулу. Балаларға кіші топ балаларының ойындарын қызықтайтындарын байқау. Қол мен аяқтарының, ересектерге қарағанда, бау-қозғалысы, бөттері тәнінің, сүйекті болатыны туралы пікір білгу. **Еңбек әрекеті: ойын жабдықтарының ерікті-ластарды таңдау.** Мақсаты: бірегей жұмыс істеу, айналасын таза ұстауға баулу. **"Ақ серек, көк серек" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, ұқыпты және белсенді болуға, бағытқыпқа, ыңғайлылыққа, жылдамдыққа, жедел жүгіруге баулу; балалардың тез бағытын жетілдіру, достық қарым-қатынастарын дамыту. Ойын дене алаңда өткізіледі. Ойынға қатысушылар екі топқа бөлінеді. Аралығы 30-40 метрдей жерге бір-бірінің қарама-қарсы орналасады. Кез-келгі ала ұстасын, тізіле тұрады. Жеребе бойынша ойынды бастаған топтың балалары жедете алаң айтады. - Ақ серек, көк серек. Бізден соғы кім керек? Екінші топтағылар ойыншының атын атайды. Сол кезде аты аталған бала өз тобынан шығып, екіншідей жүгіріп кетеді де, қарсы топтың тобатқа үшін кетуге тырысады. Егер үшін кетсе, бір баланы жетелеп апарып, өз тобына қосады. Үше алмаса, өзі сол топта қалады. Ескерту: педагог ойын ойнау алдында құрылғыдағы ережелерін қайталап, ұқыпты болу тиіс. **"Жылдам ерікпе" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: көңістікте бағдарлауды дамыту, қимыл-қозғалысты белгі бойынша орындай білу. Жылдам жүгіруді, жүгіруді, секіруді жаттықтыру. Ерікті ойындар: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, жылдам жүгіруге жаттықтыру. **Дербес ойындар: шығарылған материалмен ойындар.** Мақсаты: қимыл-қозғалысты дамыту, көңістікті бағдарлай білуді, тепе-теңдікті сақтай білуді жетілдіру.	Гүлдерді сәуірдегі бояулар. Мақсаты: гүлдерді бөлшектеп мысалы: гүлдердің мен-ану жүйесін бақылауға бейімдеу; еңбекті құрметтеуге, еңбекқорлыққа тәрбиелеу; жемістерді сыдырып тәкілдерін мектеуге, суды бояқа төгпеуге дағдыландыру. "Еңбек" Гүл көрсем, тұрдым, Мұнда ата - Еңбек. Кеше тісім, зерлем, Мұнда ана - еңбек. Қырға шықсам, өрлем, Мұнда ата - еңбек. Сабағыма жиналсам Дәріскем - Еңбек. Қолыдағыдан бөрем Еңбек қаза жембек. Н. Жиенов Педагог пен балалар гүлдерді бөлшектеп және мүгіне қандай еңбек көрсетілгін зерттеңдер, өсіпті сендерді қалдырды; мысалы, тамырлары шаң, тырнақ, жоғарыдағы отырғыш, тұрмыздары ағу, су құйғышпен суару, ауа шашты жұлу, қопсыту, құрғақ жапырақтарды, солып қалған гүлдерді жинау; тұқымдарын мелеп жасап жинау. **Еңбек әрекеті: ойын алаңындағы көмектеседі жинау.** Мақсаты: ауа сыпырушыға көмек көрсету, жеңілдеп еңбекке баулау. **"Бөкулер" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды жүгіру бағытын өзгерте, жылдамдықпен жүгіре білуге машықтандыру; қуғынды жеңе алмайтындай тырысуды, епділік, қолдалық жылдамдығын дамыту; достыққа тәрбиелеу. Балалар "бөкуішіне" сиқырлы арқаны таңдайды, қалғаны "бөкуіздер" сияқтанды. "Бөкулер" белгісі жерде тізіле отырады (тұрады). Әрбір бала, сиқырлы айтай, өзінің бөку түсін таңдайды, тек "бөкуші" сұрағы кезде, өз ойын қойған түсті есіне, ойынға кіреді. Педагог (кейде балалардың бірі) "бөкуші сауысы" болып, "бөкуші" бөкуді сауып алуға келген кезде сұрақтар қояды: - Сәлеметсіз бе! Кім боласың? "Бөкуші": - Мен бөкушімін, Үстімде бөктім көлем. Алыстан келемін, Бөку үшін тезге берем. "Бөкуші сауысы": - Түсі қандай бөкуді қалайсың? Осы кезде "бөкуші" өз келген түсін айтады, сол түс болып өзін ойлаған бала сырқа шығып, қаша жөнеледі. Аз уақыт ары қарай жалғасады. "Бөкуші" алақанымен "сауысы" алақанын қысқанын сан рет қағады да, "бөкуші шаңып кетеді. Егер "бөку" қашып, қайтып келсе, "бөкуші" бөкуді сауып алуға қайта келеді. "Бөку" ұстальмаса, оны сондағы бала "бөкуші" болады. "Бөкуші" балалар таңдағанын түсін айтса, өзге түсті қалауға мәжбүр болады. **"Кім ұлағырақ?" (сөзжаттарды лактыру) жаттығуы.** Мақсаты: алыска лактыруды дамыту. **Ерікті ойындар: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, ұрмекке бойынша секіру.** Мақсаты: күш пен ыңғайлылықты жетілдіру.

Scanned with CamScanner

Балалар "Жіпті даму картасына" сәйкес жеке жұмыстар жүргізу	Ойын-тапсырма: "Ой қозғау", Мақсаты: қайталау жұмыс істеуді жалғастыру.	Ойын-жаттығу: "Сиқыршының бейнесін таны", Мақсаты: геометриялық пішіндерді ерекшеліктер бойынша белгілеу (жалтырмық, бұрыштарының саны).	Ойын-жаттығу: "Қолмысты жіпшеге", Мақсаты: жіпшеуді дұрыс жасай білуді бекіту.	"Пальцевая гимнастика" жаттығуы. Мақсаты: ұсақ қол моторикасын, шыдамдылықты дамыту. "Біздің үйдегі қажетсіздер" жаттығуы. Мақсаты: балалардың тұрмыстық техниканы қолдану қағидалары туралы түсініктерін нығайтуы; көпқабатты ғимарат сай айта жүріп, қауіпсіздіктің ережелерін нығайтуды.	Ойын жаттығу: "Неміс дыбысы?" Мақсаты: есту зейінділігін дамыту, қоршаған ортадағы объектілер туралы білімдерін тереңдету.
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға ескерту)	Әңгімелеу: "Мектеп жасына дейінгілер және оны тәрбиелеу".	Кеңес: "Сізден балаңыз сұрауда".	Әңгімелеу: "Сізден балаңыздың тәрбиесі".	Кеңес: "Спорт және біз".	Әңгімелеу: "Мектеп жасына дейінгілердің сурақтары".

Scanned with CamScanner

Білім беру ұйымы	Ерекше тобы				
Топтың атауы					
Ай					
Оқу-тәрбиелеу жұмысы					
Мерзімнің атауы, тобы					
Педагогтың аты-жөні					
Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелер	Балаларды көңілді әуенмен ойын алаңында қарсы ал. Ата-аналармен балалар өздерін қалай сезінетіндері, көңіл-күйлері, бастан кешкен қызықты оқиғалары, менің ұлығым жайлы әңгімелесу.				
Еңбекке баулу	**Балаң өсіп-өнгенінің тамырағын қамсыт.** Мақсаты: құрдастармен ұлғайты жұмыс жасау білділіктерін дамыту; зерттеушілік, байланыстық танытуға бейімдеу.	**Ағаларымызды қалай қуанатыпарамыз".** Мақсаты: өз жұмысының нәтижесінен қалың жалпыны ынталарды дамыту, суды ұлғайты қолдану ережелерін есте түсіріп, қарапайым себеп-салдарын жетілдіру.	**"Ойыншықтарды қалай қуанатыпарамыз".** Мақсаты: өз бетінше топтағы тақалысты қолдау, тақалық жүгіріп білділіктерін жетілдіру; эстетикалық талғамдарын, ойлаудың нәтиже үшін еңбектенуді тәрбиелеу.	**"Терем алдында жайқалады суретшіз".** Мақсаты: шуберетті сұлап, шайып, қысып, терем алдын, сорелерде сұрыпты қатысты себеп-салдарын жетілдіру; бастаған істі аяғына дейін жеткізуге машықтандыру.	**Табиғат бұрышындағы өсімдіктерге күтім жасау.** Мақсаты: балаларға өсімдіктер жапырақ тозаңы сұрыпты үйрету; еңбекті ұлғайты білуге бейімдеу.
Ойындар (дүгіт-үсті, сөзсіз, дамытушы ойындары)	**"Тұтқа алмаңыз не өзіңді?" дамытушылық ойыны.** Мақсаты: ағаштар жайлы білімдерін бекіту, сөздік қорын қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық танытуға тәрбиелеу. **Керемет сөзді мекерлеп айту, жаттау жаттығуы.** Мақсаты: керемет сөзді мекерлеп айтуға машықтандыру, артикуляцияны, есте сақтау қабілетін дамыту; мысалға деген қызығушылықты арттыру. "Мысықтың". Тікелейін қолаңы. Менен бұрын тұрады, Бойын жазып, керіліп, Бет-қолын жуады. Қасынан қалмайды, Кешін қысып алдайды. Өйкотан да кунчик, Обыны бір қамбайды. Н. Арынова	**"Жазғы көгал" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: балаларды сын-есін мен зат өсімдерді байланыстыруға жаттықтыру; сөздік қорларын молайту. **"Иттің үйінгі" құрылыс ойындары.** Мақсаты: балалардың қолын, көңілдерін, жануарларға деген сүйіспеншілігін дамыту. Ойын жаңылтпаш. "Лего" немесе ағаш құрылыс ойынсалтары. Педагог өз үйлерін құрастыруды ұсынады. Сәлемшатты мекерлеп жатқа айту жаттығуы. Мақсаты: керемет сөзді мекерлеп айтуға дағдыландыру; ұлақ қол моторикасын дамыту. Бота, түйе, Құлын, бие, Торай,шошақ, Қозы, қошақар, Қоянқұрсақ, Жеңіл, қонақ, Бала,шаяр, Торғай,шіпшіп... Сөк, ақ! Сөк, ақ! Қадыр Мырза Әлі	**"Не дыбысты білесіз?" дамытушылық ойыны.** Мақсаты: ой-өрістерін, зерттеп, қиялдарын дамыту, білімдерін бекіту. **"Стол-кадр" шығармаша жаттығуы.** Мақсаты: балаларға жан-жануар, құстың қимылын көрсетуді және "стол-кадр" бөлігін бояуына қимылдан жатқан сол кейіпкер қозғалмай, "қатып қалу" қалпын көрсете білуге дағдыландыру; нестабилер алаңатын, зейінін, ой-қиялын дамыту. - Балалар, кәнір сөздер ауызды пыздап, жан-жануарды, құсты немесе жыдатқа қимылдарын сипатайсыздар. Мен болсам, фотоаппаратты қолда ұстап тұрамын. "Стол-кадр" - деген белгіні естіңіздер, сол қалыптарыңды сақтап қалуларың керек. Алдын-ала жұмыста балаларға түрлі жан-жануарды, құсты, жыдатқарды көрсетуге болады. Құралдары: ауыз-ауыз ойын құралы, ауыздар жиынты, фотоаппарат немесе смартфон.	**"Ойын да тал" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: балаларды сипаттау әдістемелерін құрастыруға жаттықтыру, құдаластарын мұқият тыңдау білділіктерін дамыту. **"Не (кім) қалай қимылдайды?" дамытушылық ойыны.** Мақсаты: балаларды жан-жануарлардың суретін көріп, қалай қимылдайтындарын айтуға машықтандыру; байланыстырып сөйлеуді жетілдіру, сөздік қорларын дамыту. Құралдары: жан-жануарлардың суреттері. Мысалы: Ат - шабады, жүреді, жортады, жатады, секіреді. Құрт - жорғалайды, жатады. Кебісек - ұшады, қонады, жүреді, отырады. Балық - жүзеді, тымық алады, құйрығымен қозғалады. Қасқыр - жүреді, жүгіреді, аулы жатады, отырады, секіреді. Шегіртке - отырады, секіреді, ұшады, жорғалайды. Бүркіт - ұшады, қалықты, қонады, отырады, жүгіреді. Адам - тұрады, жатады, отырады, жүгіреді, секіреді, бөгеліп, ешкімді, шалқады.	**"Лото: "Үй жануарлары"" үстел үсті ойыны.** Мақсаты: балалардың зейіндерін тұрақтандыру, логикалық ойлау қабілетін дамыту; заттарды, үй жануарларын, топтастыруға дағдыландыру; байқампаздыққа тәрбиелеу. Түстер бойынша карточкаларды таңдау. **"Ерікпенен ата" ойын-жаттығуы.** Мақсаты: Құралдары: "Үй жануарлары мен тағдыр" суреттері. - Балалар, білесіздер ме, үй жануарларының тағдыры ерікпенен дешек, ауылдағыны қонды емес. Есіне түсіріп айтайық: - Құлын - құлынжан. - Бұзау - бұзаулар. - Қозы - қоңыжан. - Бота - ботажан. - Мысық - марту. - Ит - иттер. - Есек - лак.
Таңғы жаттығу	Күнделікті дене шынықтыру жаттығуларын жасап дәлдік тәрбиелеу. Кешенді жаттығу. Оңға, оңға түзу тұр. Солға, солға түзу тұр. Артқа қарай бір адым, Алға қарай бір адым, Жоғары, төмен қарайық, Жаттығу жасайық.				
Таңғы ас (керемет сөздер, қалыптастырылатын іскерліктері мен дағдылары)	Асқана құралдары мен майлықты дұрыс қолдануды үйрету. Үлкен, кішік тамақты. Ұсақ етіп бөліп ал! Стакандағы суындағы. Тегіс алмай ішіп ал!				
Ойындар, оқу қызметінің	Балаларды ҮОҚ дайындау мақсатында жүргізілетін ойындар мен ойын жаттығулары				

Scanned with CamScanner

дайындық	**Әңгімелеу: "Кигел мейірбан кемпірге".** Мақсаты: балалардың жіңдіктердің түрлері жайлы ұғымдарын кеңейту. Жіңдіктердің дене құрылымы жайлы білімдерін бекіту	**"Ұқсайды, ұқсамайды" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: балаларды заттарды салыстыруға, түсі , пішіні, көлемі, жасалған материалы бойынша ұқсастығын анықтай білуге дағдыландыру.	**"Ал кім кейін ие?" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: тәулік бөліктері жайлы білімдерін бекіту, логикалық ойлауларын дамыту **"Мысық қалай қимылдайды?"сауық жаттығуы.** Мақсаты: балаларды сәуде жаттығуын жасауға, сөзбен сүйемелдеуге мәжбүлдеуге, ұсақ қол моторикасын дамыту. Құралдары: сәуегерге тағылатын мақсатын мақалары. Мысық қалай қимылдайды? (Қолдар үсте бөгінде сол мен оң жақа серпіп қозғалады) Көрсетейік осындайда. Аяқтын ала бақты, (Үстел бетінен сәуегерді ұстарымен кезек жүргізу) Күшіктер қуса - қашады. ("Жүгіру") Орынан, шап, секіріп. (Орынан алға серпіп бір орынан жылыту) Тобеге шқып шығады. (Шеңелектер) Мысыққа жолуа, жарыста (Алақандар үстелде, сәуегерге соғылы) Белу ете қынысты. Күнге көзін ашып-жұмып, (Сәуегерді орындарынан кезек жағарып-орнына түсіру) Сонымен тынып жатады. Д. Ахметова.	**Әңгімелеу: "Менің сүйікті жануарым".** Мақсаты: балалардың сөйлеуінде сөйлем түрлерін бекіндіру, байланысқан әңгіме құрастыру. білетіндіктерін қалыптастыру. диалогқа қатыру	**"Жұбын тап" ойыны.** Мақсаты: логикалық ойлауын дамыту; мәнмәтінді бағдарлауға мәжбүлдеу.
Балабақша кестесі бойынша УОК	**Көркем сөзбет** "Қасқыр мен қозы" ертегісі Мақсаты: Балаларда мейірімділіктің жағымды және жағымсыз қасиеттерін ажырату, олардың әрекеттерін бағалар дағдыларын дамыту; оқу қызметіне қызығушылықтарын ояту; сұрақтарға толық жауап беруде талап ету; өзінің көңілін білдіруге мәлімет; жабайы жануарлар туралы білімдерін толықтыру.	**Құрастыру** "Мысық" Мақсаты: Балаларға қарапайым пішіндері қағаздан жасауға, бүктемелерді диагональмен дұрыс бүктеуді үйрету; шығармашылық қабілеттерін және қолдың ұсақ моторикасын дамыту; үй жануарларына деген ұқыпты және қамқор қатынасты тәрбиелеу. **Музыка** "Қасқыр" әні Мақсаты: Берілген тапсырманы зейін қойып орындауға үйрету. Ойын арқылы балалардың қимыл іс - әрекетін дамыту. Балаларды ептілікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ұжым болып бірлесіп ойнауға тәрбиелеу.	**Дене шынықтыру** "Менің сүйікті үй жануарым" Мақсаты: Балаларды жүгіпен түрлі бағытта жүгіру, заттарды алыстан дәлдеп сол қолмен лақтыру (3,5–6,5 метрден кем емес) дағдыларын дамыту; балаларда қозғалыс бағытын өзгерту, қосылыма қадамнан алға, бытырап жүру, сапта бір-бірден түрлі бағытта жүгіру іскерліктерін дамыту.	**Жаңылыру** "Менің қазақша үй жануарым" Мақсаты: Бұрын үйренген білімдер мен дағдыларды қолдана отырып, балаларды өз жұмысының мазмұнын өз бетінше таңдауға және жоспарлаған жұмысты орындауға үйрету; жапсырудың әртүрлі техникаларын бекіту; шығармашылық белсенділігін арттыру. тәуелсіздікке тәрбиелеу.	**Қорғаған ертпен таныту** "Тотықұс" Мақсаты: Сиқыр құстардың сыртқы құрылымының ерекшеліктерін ажырату, құстардың әдіпсізінің жазар ұқсауы, құстарға күтім жасау ерекшеліктерін танытыру, байланыстырып сөйлеуді, логикалық ойлауды дамыту; балаларды құстарға деген сүйіспеншілікке, құстарға қамқорлық жасауға және қорғауға тәрбиелеу

Scanned with CamScanner

Сергіту	**"Жаңғырықты" бақылау (тыңдау).** Мақсаты: балалардың табиғат құбылысы (жаңғырықпен) таныстығын кеңейту, ойлау, ойлау, байқампаздықтарын дамыту; айналасын қоршаған ортаны, құбылыстарды танып, білуге деген қызығушылықтарын тәрбиелеу. Балаларға әртүрлі ортаға барып, дауыстарын шығаруды ұсыну. Кез келген, таңда, ваның жерде дауыстың сонының таңы бір шайталанып, бастапқыда естілетін дауыстар тібет туралы айту. Бұл ұзақ уақыт жалғасып пайда болатын құбылысты "жаңғырық" деп атау. **Еңбек әрекеті:** құмды құмсалғышқа жинау. Мақсаты: еңбек етуге шақтарын тәрбиелеу. **"Қарғыға мен қарғылдақ" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойыншылар екі топқа бөлініп, екі бағытта қарап, екі қатарға тұрады. Бұлардың бір қатары "Қарғалар" да, екінші қатарындағылар "Қарлығаштар" болады. Бір ойыншының сапаның арасына бақылаушы ретінде тағайды. Бақылаушы екі сөптың арасынан ерікті-қарсыны жүрген дауыстайды. Алдымен "қар..." дейді де, содан соң қалғанша "ғалғалар" немесе "ғалаштар" деп қосады. Сол кезде бастауышы атын атаған топтағылар бытырай қаша жөнелсе де, ағы ұстағанға тез алдады қуалайды. Оларды мекені - қаяқта топтағылардың бірінің үстіне алу. Ұсталған ойынды сол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы топтың ойыншысын көп қосып алса, сол топ жеңеді. **"Түлқы жаңаны" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: алаңа бірқалыпты жүру, топ-тақта сақтай білу. Ой бетінде ерікті ойын әрекеті: шығарылған материалдың алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, жан-жақты шашырай жүгіру, жоңдаңқаңны дамыту. **Ерікті ойындар: шығарылған материалдың алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, ырғаққа бейімі сөйлу.** Мақсаты: күш пен жылдамдықты дамыту.	**Мұнысты бақылау.** Мақсаты: балалардың үй жануарлары, мысық жайлы білімдерін жалғастыру, сипаттау нәтиже құрастыра білуге мүмкіндіктерін; есте сақтау қабілеттерін, байқампаздықтарын дамыту; жан-жануарларды тануға, деген қызығушылыққа, оларға қамқорлық танытуға тәрбиелеу. "Мысық". Үстінде үйдің Тұр екі мысық. Қалмаң неді Бір торғай ұшып. Бақсатқан болып, Мұнысы мысық. Жалт берді торғай, Пыр етіп ұшып. Біліпті жерге Топ ете түсіп, Мысықтың қалды Жанбасы ісіп. Б. Сахариев Балаларға ұрыстан, жолдарыс сөзсіз жануарлардың мысық тектес екені туралы баяндау. Оларды сурет бойынша мысықпен салыстыруды, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табуды ұсыну. **Еңбек әрекеті. ойын алаңын жинау бойынша тапсырмалар.** Мақсаты: бірлік жұмыс жасап, ынтымақпен істеуге тәрбиелеу. **"Мысық мен тышқан" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды ойын шартына сай ойнауға, рөлді дұрыс атқаруға бейімдеу; зеректікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, жылдам жүгіруге машықтандыру; ынтымақтасуға, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушылар шеңбер құрып тұрады. "Мысық" пен "тышқанды" балалардың қалаулары бойынша немесе санамақ арқылы тағайындауға болады. Ойын басталар алдында шеңберлер шеңбер сыртында бір-бірімен алаңқ тұрады. Балалардың қолдары бір-бірімен қолын ұстап, шеңбер жасай жүрп сөздерді айтады: - Мысықтың мойнына, Жүрсіз дәнді шашпай Тышқан көрсе - бас салады! Кім тышқанды құтқарады? Осы сөздерді айтып, балалар тоқтайды да "мысық" "тышқанды" қуалап кетеді. Балалар қол ұстасып, кажет болса, қолдарды жоғары көтеріп, "тышқан" ұшып ұяға жол ашып беріп жатады. "Мысық" ұяға кіріп кетсе, ары қарай өтпейтін ұяға, қолдарды тежеп түсіріп, жолды жауып қояды. Ойынға қатысушы балалар өте зерек болу керек, бірде қолдарды көтеріп, бірде түсіріп, "мысық" пен "тышқанның" қуғындағын реттеп жату - басты міндет. "Тышқан" ұстальнса, кезекпенді ауыстыруға болады. **"Дөңгі керсет" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: дөңгі лақтырып, қағып алуға, жүгіруге жаттықтыру. **Ой бетінде ерікті ойын әрекеті: шығарылған материалдың алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, сөйлемді сөйлу.** Мақсаты: күш-қуатты жетілдіру.	**Кімнің өткен өті бақылау.** Мақсаты: балаларды жануарлардың қимылына, сыртқы пішінінің ерекшеліктерін арттыру; ит жануарының кез түрі болатыны туралы түсініктерін тереңдету. **Пәдагог балаларға** **Сөйлемнің мағынасы жатқа айту жаттығуы.** Мақсаты: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру, ұсақ қол моторикасын дамыту. Бөгет, түйе, Құлан, бие, Торай,шошақ, Қозы, лақтар, Қоянқұлақ, Кежек, ешек, Бақалжан, Торай,шыбынқ... Сен, кім! Сен, шім! К. Мырзалиев **Еңбек әрекеті: ұсақ бұтақтарды жинау.** Мақсаты: тапсырмаға сөзтер жетіп дамыту. **"Қайнаған мен тайқан" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды ойын шартына сай ойнауға дағдыландыру; ойын жолына белсенді қатысуға бейімдеу, бақылаушы және ойынды ретпен ойнай білуге машықтандыру; шапшаңдыққа, зеректікке, жылдамдыққа бауыр, жүн-жігерін, тапқырлығын дамыту. Алаңның бір жағында кемпірлер қой қора қорғалады. Ойнаушылар санаған арқылы "қойшыны" тандалып алады, қалғандары – "қойларды" ұстайды. "Қойшының" кезін байланды. Балалардың біреуі (алдағыда педагог) "қойшыдан сұрайды: "Қойшы, қойшы, маған қанша қазан бересің?". "Қойшы" өз санын (оны тобін) айтады. Осы қатынастағы "қойшы": «Менің табынын қайда?", - деп сұрайды. "Қойлар" (балалар): "Ма-ма-ма.", - деп дауыстайды да үнсіз қалады. Қойшы қларды сұрай бастайды. Балалар жұрттың шешім қатысушысы болады. Егер "қойшы" балалардың бірін тұрып қалса, сұрайды: "Қойшы, қойшы, өзіңді ата?" Аз ойнаған, "ай": "Ма-ма-ма", - деп дауысын шығарады. "Қойшы" баланы дауысынан танып қойса, ұстаған - "қойшыны" айналады. Жаңа ойын басталады. Егер бала танылмай жатса, оны "қойшымен" ойын жалғасады. **"Кезекті қағын ал" жаттығуы.** Мақсаты: допты тұра бағытта домалатып, алаңқ тұрған кезекті қағын тұсыуға дағдыландыру; зейінге, еттілікке, зеректікке бауыр. **Дербес ойындар: шығарылған материалдың ойындар.** Мақсаты: қимыл-қозғалысты дамыту, көңілді бағдарлай білуді, топ-тақтаны сақтай білуді жетілдіру.	**Арқаны бақылау .** Мақсаты: арқаны өте жиі дайындаудың ажырағы, таныс жиіліктерді атай білуге дағдыландыру; оларды басты ерекшеліктерін жалғыстыр; тұрмыс жолдың таным-білуге деген қызығушылықтарын тәрбиелеу. "Арқа" Қалмақтастың қасына Қойын қаңқа жиіндырай, Бізге сұлып бастыны, Шаңты ара сидырай. Енді тиген оған мен, Іліп кетті бас, шашы. Бізге титі болмаймен, Тіл жеміс жоқ ешкі! К. Мырзалиев. Балаларға арқаның қауіні мен пайдасы туралы айту. Балалар арқаның зерттеуі бағыт бойынша зерттеуін түсіндіру. Сонда жауабын құлпыуға болады. Арқаның бір ешкім жасай білу қабілетін түсінік, адам арқаның арнайы бағын-бастау бақылаушы жасайтынды туралы әңгімелеу. **Еңбек әрекеті: балалармен бірге сәбілер тобының ойын алаңын жинау.** Мақсаты: бірлік жұмыс жасау, бастаған ісін дағдыны дейін жетелу. **"Қарға мен торғай" қимыл-қозғалыс ойыны** Мақсаты: білті бойынша , бір-бірімен сотысуай, ортұрлы бағытта жүгіру; білектілектерін дамыту; ойын шартын бұзбауға дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. "Қарға" мен "торғайлар" екі топқа бөлініп, белгі бойынша екі түрлі қимылдарды жасайды (жүгіру мен секіру). Балалардың құстардың қимылдарына еліктеу туралы ескерту керек. Көбінесіңдер таңы бір белгі бойынша екі жаққа тарағыны кету тиіс. "Кім ыңғайлы тиіпді?" қимылды ойын-жаттығуы. Мақсаты: зоты лақтыруды жаттықтыру; көзбен шоғырлауды дамыту. **Ерікті ойындар: шығарылған материалдың алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, "Қаяты жетіп".** Мақсаты: топ-тақтаны сақтауға дамыту.	**Бөк-бөкты бақылау.** Мақсаты: өздік мінездерін, оларды жинау және мәдениет ерекшеліктерін жайлы ұғымдарын қалыптастыру ұрпақтарды, таныстық белгілерінің дамыту. Баланың тәрбиешінің және достарының түсіп жіберіп білігу шақасын алуда. Ойындарды, жан-жануарды күтіп-бағатайын ортасында, таңы басқа мекен адамдарын мәдеті ете зор екендігі туралы баяндау. Керек сөз: "Сиқыры". Жаңалған сөз достары, Кездай ем бөкдеры. Қылысты ойын бастады: Бір бөкды бөкшемі, Екіншісі - өтпеі, Үшіншісі - бөктаны, Тортіншісі - тоқтаны. Бесіншісі - бөктаны, Алтыншысы - ешкіны. Жетіншісі - ымыны, Сегізінші - сырмайы, Тоғызыншы - тітіні, Оныншысы - ерікпеі. Е.Өтемісұлы Балаларға айтылған мәнмәтінді қайталап білгіне сұрау. **Еңбек әрекеті: тәрбиешінің бірге гүлдер мәдеуіті құрап қалған гүлдерді тазалау.** Мақсаты: орындалған жұмыстан қуаныш сезіне алуды үйрету; шаруашылық мәдениеттілікті тәрбиелеу. **"Бақшадағы тарыстар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: ортаны қарқынды жүгіруге жаттықтыру, ұқсас қимылы жасау, отырып түр. **"Үш тайқ" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды мергендікке, шапшаңдыққа, ұқыптылыққа, еттілікке тәрбиелеу; жылы қолды қатты ерікке ұстап, ойын алаңында белгілі қимылдарды жасауға дағдыландыру. Ойынға үш-төрт бала қатыса алады. Ойынды алаңның бірінде жерге бірнеше топ балалар үшін ұйымдастыруға болады. **Ой бетінде ерікті ойын әрекеті: шығарылған материалдың алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, доппен ойнау.** Мақсаты: еттілікке, зеректікке тәрбиелеу.
Серуеннен оралу	Ой қиындарын шаңқа дұрыс орналастыру дағдыларын жетілдіру.				
Түскі ас	Таңертеңгі таңқаты іаю дағдыларын қалыптастыру; тағамнан кідіп алу, мұқият шайнау, ыдысқа жу. Астана құралдары мен пайдалану дұрыс қолдануды үйрету.				

Scanned with CamScanner

Күндегі ұйым	Балаларды жайлы ұйымға дайындау, шағын топтар жасақтау тұрысы. Балалжайлар жатады. Топ ұйымға бөлінді.				
Бірте-бірте тұрғызу, шығыру процедуралары	Балаларды біртіндеп ұйымдыққа тұрғызу. Ауа райлары Оқу жаттығу.				
Бесін ас (қалыптастырылатын құзыреттер мен дағдылары)	Балаларды бесін асқа шақыру жолдары, көпшілік болғанда дайын болды сөйлемдер, мұқият жуып тазалау, құрғатып сүрте білу дағдыларын жетілдіру.				
Ойындар, жеке-топ іс-әрекет (сюжетті-рөлдік, ас пісіруге, дидактикалық, үстел үсті, театр ойындары)	**"Менің қаз дауысым" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: ез дауыстыларын жетілту, найдалаушы отырып ауыз-түзілістерін: знакды нечеше пайдалы екенін түсіндіре білу Ойын барысында тәрбиеші балаларға өздерінің сүйікті жан-жануарлары жайлы айтып береді ұсынады. Тәрбиеші ат жайлы бейне фильм көруді ұсынады, қолға үйретілген жануарлардың мінезіне тән ерекшелігі жайлы түсіндіріп, балалардың жан-жануарларға қандай қамқор екенін тілдеуге болатынын бірге талдайды. Тәрбиешімен бірге балалар әрқилы әрекеттерде ұқсасын ұсынады. Сюжетті-рөлдік ойын, "Ветеринарлық емхана". Мақсаты: балалардың жан-жануарлар дәрігері, медбикелер, күтушілер, ветеринарлық емхананың қызмет көрсетулері жайлы түсініктерін бекіту; емханада мәдениеттілік жұмыстар қандай рөл атқаратынын анықтау; сөйлеуділігінің, жан-жануарларға деген қамқорлыққа тәрбиелеу. Барысы Тәрбиеші балаларын бірге дайындық жұмысы ретінде ветеринарлық жұмысы жайлы фотосуреттер қарастыру керек. К. Чуковскийдің "Айболит" ертегісін оқып, ескі түзу, қаншық қатар ветеринарлық емхана жайлы әңгімелеу. Балалар өздер мен құстардың қандай дене мүшелерін ендейтінін ғана емес, сондай-ақ, қандай құралдарды қолданатындарын, ветеринарға қандай сұрақтар қою керектігін талқылау керек. Балалар өзара ветеринарлық емханада кіндер, қандай қызметтерлер болатынын таңдайды. Кейіпкерлер өздеріне керек киім үлгілері мен құралдарды алып, орындарына барады. Тәрбиеші диалог барысында ойыншылар арасындағы сөйлеу тілбетін, адамның ерекшелерін сипаттап реттейді, бекіту сұрақтарын қояды Соңында тәрбиеші балаларын бірге қорытынды жасайды: адам жанында тіршілік ететін өздер мен құстардың дені сау,лығы мен тірі табиғаттағы жан-жануарлардың қатынастарын жақсы екенін.	**"Қатені түзе"дидактикалық ойыны.** Мақсаты: әрекеттердің дұрыс реттілігін орнатуға үйрету. Ойын барысы: баланың алдына суреттер жиынтығы жатады, бірақ суреттердің бірі ез орнында жатқан жоқ. Бала қатені тауып, суретті ез орнына орналастырады да, неліктен суреттер жиынтығы бойынша әкелгенін құрастырады. Сюжетті-рөлдік ойын. "Хайуанаттар бағы". Мақсаты: балалардың хайуанаттар бағы, қамқорлыққа алынған өздер, ветеринар дәрігері, әрекеттер (құстар бойынша мағынасы) жайлы түсініктерін бекіту; хайуанаттар бағында қамқорлардың қандай рөл ойнайтынын анықтау; сөйлеуділігінің, жан-жануарларға қамқорлық танытуға тәрбиелеу. Барысы. Тәрбиеші ойын алдында балаларын бірге хайуанаттар бағы жайлы суреттер қарастырады, өзінде қарауға алынған өздер туралы бейнеролик көрсетеді. Ветеринар дәрігері, әрекеттер (құстар бойынша мағынасы), эколог (жан-жануарлар бойынша мағынасы) сияқты мамандардың қызметінің маңыздылығын талқылау қажет. Балалар хайуанаттар бағында жұмыс жасайтын қызметкерлерді өздері таңдайды. Кейіпкерлер өздеріне керек киім үлгілері мен құралдарды алып, орындарына барады. Қатені балалар қолдарына ойыншық өздер мен құстарды алады да, белгілеген орынға отырғызып, қоректендіріп, қамқорлық көрсетеді. Мамандар өздер мен құстардың орны қарап, ез міндеттерін көрсетеді. Соңында тәрбиеші балаларын бірге қорытынды жасайды: сирек бірге жатқан өздер үшін жағымсыздығы адам сезіну, тірі табиғат тіршілігінің заңдылығын бұзбау, қамқорлық таныту және оларды тіршілігі үшін қолайлы жағдай туғызу керектігі жайлы айту.	**"Керіліпше айт" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: балаларда шешімді, ойлау жылдамдығын дамыту Ойын барысы: Тез қана қарама-қарсы мағынасы сөздерді атау: Балалар мен тәрбиеші шеңбер құрып ортасында отырады. Тәрбиеші бір сөз айтып, доппы балалардың бірене лақтырады. Бала доппы ұстап алып, қарама-қарсы мағынасы сөз айтып, доппы қайта тәрбиешіге лақтыру керек. Мысалы: Тәрбиеші: "Алтын"-десе, бала: "Арзан"-деп жауап береді, (тыз - сояз, жетрь-темен, ашық - жасық, т. б) Үстінде гана емес, сонымен сыз есіндерді, этістіктерді: істіктің-істіктегі. Егер доппы алған бала, жауап бере алмаса, балалар тәрбиешінің ұсынысы бойынша теппен жауап береді. Сюжетті-рөлдік ойын "Мейманхана" Мақсаты: балалардың ауыз-түзіл дұрыс түсініктерін бекіту, сатушы мен сатып алушы рөлінде әрекеттерді игеру, шебермді қарым-қатынас орнатуға тәрбиелеу. Сатушы балаларын қалаулары тағайындалады. Сатып алушылар қажетті құралдар (себет, қолданылатын қажетті құралдары, ақ арбаны, картоналы, тәрелі таңдайды, сатушы тауарды жарнамалайды, бағасын айтады. Тәрбиеші ойыншылар арасындағы сөйлеу тілбетін реттейді, бекіту сұрақтарын қояды.	**"Кітап дегеніміз!" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: әрқилы мазмұн суреттерінің сәйкестендіруді үйрету; ой ұшқырлығын дамыту. Барысы: әрқилы жұмбақтар, балаға таныс ертегі - кітаптан сол әрпіне сурет табу. Егер бірінші бала ойнаса, жарық хлопчиттерін іздеу: кім қажет суреттер саны мен тапса, сол таңдайды. Сюжетті-рөлдік ойын: "Ужасник сакал" Мақсаты: балалардың ез ыкластары, ұнаған ойын қолдаушысы, ұжымда қызмет көрсету қасиеттер жайлы білімін кеңейту. Жер пейнаждарының сұлулығын көре білуді үйрету, ұжымдық мамандығына құрметпен қарауға, бағыдыққа тәрбиеге, сөздік қорларын кеңейту: "ұжым", "ұжымшар", "отқорғасы", "ұлу" Барысы: Балалар ұжымы, отқорғасы, дәкеттер, жүк тасушы, әуе жай қызметкер ретінде өздеріне өздері білім алады. Нақт білдіруші білеттерді кассадан сатып алады, бөлмеде өтіп, ұжымда отырады. Жүк тасушылар жүк тиеуіне айналысады. Дәкеттер ұжымдық ұшуын хабарлайды. Ұшу кезінде жолаушылар алюминиевадан (суреттегі бейнелері) түрлі керектері – тәрелі, таңдары, жиндері, пышақы қарастырады. Қайтып оралғанын кейін балалар ез әсерлерімен бөліседі.	**"Пайдалы - пайдасыз" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: ез дауыстыларын жетілту, пайдалының ауыз-түзілістерін пайдасы мен зиянды,ының түсіндіре білу Ойын барысында тәрбиеші балаларға ұлкен парақ беттегі бейнеленген пайдалы ауыз-түзілістер жақсы нәрлерінен қорғалды ұсынады. Ары қарай тәрбиеші бала ауыз-түзілістердің зиянын түсіндіріп, балаларын бірге талқылайды. Бағыттаушы сұрақтар арқылы ойын барысында тәрбиеші балаларға тағы бойынша мағын, қолмыс бойынша нұсқаулы болуға мүмкіндік береді. Сюжетті-рөлдік ойын "Жас экологтар". Мақсаты: эколог жұмысы жайлы түсінік беру: Оқушылардың шығармашылығына жағдай туғызу: және мадақтау, ойын сюжетінде сәйкес топшаларға бөлінуі білетіндіктерін, сөйлеу дағдысын қалыптастыру. Балалардың эколог жұмысының адамгершілік маңызы оның табиғатты сақтауға шақыру, экологтік маңыздылығы жайлы ұлықсаттан мәлімет. Ойын барысы: Тәрбиеші ойын алдында балаларын бірге плакаттар, экологтың жұмысы жайлы кітапшаларды қарастырады, "Қызыл кітап" жайлы білімдерін бекіту, эколог-мамаңының қызметінің маңызы неде екені жайлы талқылағаны жөн. Балалар рөлдерді өздері беледі, пысықты таңдайды, жергілікті жердің жоспарларымен, картаның жұмысты ұйымдастырады; экологиялық паспортталды зерттейді; экологиялық жағдайды зерттейді (суды, ауаны, топырақты сынамасы); экологиялық жағдайды қалыпқа келтіру бойынша жұмыс жүргізеді; фотога түсумен айналысу. Ойын соңында тәрбиеші балаларын бірге қорытынды жасауы мүмкін: адам табиғат алдындағы жауапкершілігі сезіну керек.
Серуенге дайындық (қалыптастырылатын құзыреттер мен дағдылары)	Тәжірибелікпен тәрбиелеу: ез киімдерінің ұқыпты қарауға, тәрбешінің ауызша сұраныстарын, дұрыс киіну реттілігін бекіту.				

Scanned with CamScanner

Сәуір	**Кезекті бөлімдер.** Мақсаты: көліктерді қолданысы бойынша ажыратуды үйрету, жүргізуші мамандығына қызығушылықтарын қалыптастыру. **"Кімдай мамы қайда жүреді?" дамытушы жаттығуы.** Мақсаты: балалардың көліктер туралы ұғымдарын тыңғылық, қызығушылығын арттыру, зеректікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Құралдар: жүк машинасы, мене, пойыз, велосипед, автобус, ұшақ, жеңіл машина т.б. Балаларға көмектен және суреттер көрсетіледі. - Балалар, көрсетілген суретке қарап, көліктердің қайда жүретінін қатынасын көрсетейік: жерде жүрсе - автомашинадан тұратындығын, суда жүзсе - қалқымалбен суда жүзетіндігі қимылдар жасайық, ауада ұшса - қолдарымызды қанат сияқты сермейміз. Ойынды, екі қатардағы бөлімін, ойнауға болады. **"Тұрақ-түсті автомайлдар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: дене шынықтыру: белсенді ойын іспетіне (ролінен) қимылдық, ойын арқылы дамытуды жалғастыру. **Еңбек әрекеті : құмды ұяқыр.** Мақсаты: ерекшеліктер қимылдау шаттық тәрбиелеу. **"Ақ сандық, көк сандық" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды ойын шартын бұзбай ойнай білуге дағдыландыру, ойын жүргізушінің ақылдылығын білуге, ұқыптылыққа, шапшаңдыққа бағыт. Екі бала бір-бірінің арқаларын беріп, қол ұстасып отыру керек. Жүргізуші былай жырлайды: - Ертеңгі жұмыс кешкі, Ұмы-бұмы шешкі. Қара қайсы қанды, Құмалаңы шашады. Ақ сандық, көк сандық, Арқан тарт, ізімі арт! Балалар "арт" сөзін естісе, бұны білгі деп түсініп, қол ұстасып, тез тұруы керек. Қайсысы қарсыны арқалап кетсе, сол шарт қояды. Қарсылары айтылған үй жануарының (құсының) дыбыстарынан жасырады. **"Ыскаяға тиіз" қимылды ойын-жаттығуы.** Мақсаты: ұқыпсыздық қалпынан ысқаяға кезекпен бір қолмен лақтыра білу қабілетін дамыту; дәлдікке, тепшілікке тәрбиелеу. **Ерекше ойындар: шығарылған материалмен алғашқы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, бағытты өзгерте отырып жүгіруге жаттықтыру.** Мақсаты: шынық, жыздан болуға бағыт	**Құмды бөлімдер.** Мақсаты: құмның қасиетін анықтау, құмын топырақтың ұқсастығы мен айырмашылығын анықтау. Мақал Құл жұмысы бас болмас. Құм жұмысы тас болмас. Балаларға суды қолданып, "құмнан пішіндерді жасауға болады дегенді" іс-тәжірибеде дамытуды ұсыну. **Еңбек әрекеті: құмды қопсыту.** Мақсаты: балаларға құмды ойынға дайындау әрекетіне бағыт, ұқыптылыққа тәрбиелеу. **"Күн түсті" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балалардың ойын шартарына сай ойнай білу, "Мен - түсті" сөзінің бойынша қолға түсуі, жылдам, жыздан жүгіре білу қабілеттерін дамыту (ұқыптастыру, жетілдіру); қимылдарды ұлғайтуға, өзгертуге тәрбиелеу. Балалар алаң шеңберге жиналады. Олар педагогтің нұсқауы бойынша көздерін жұмады, ал жүргізуші-педагог балаларды шеңбер сыртында жүріп, кез келген баланың сол түрін қалды. Оның бері педагог таңдаған бала "күн түсті" болып саналады. Ал ойынды-балалар болса, жан-жақтарына қарап "Күн түсті, сен қайдасың?" - деп, үш рет сұрайды. Соңғы сұраған кейін бұдан бері жасырынып тұрған "күн түсті". "Мен мындамын!" - деп дауыстайды. Осы жерден бастап, балалар жан-жақа "күн түсінде" қашып құтылу керек. "Күн түсті" қашқа қолын тигізсе, сол шетке шығады. **"Қағылдағы хикая" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: үйрету жұптасып бір-бірінің доппы дамалту, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **"Дене жұмыстері" жаттығуы.** Мақсаты: балалардың дене мүшелері туралы түсініктерін тиянақтау; нәтиже мұғалім сай айта жүрі, қимылдарды орындауға мақыстандыру. Мыкау - менің жүрегім, (Екі қолды кеудеге қою) Бір ондағы бастығым. Мыкау – басым ауырды, (Екі алаңанды басқа қою, сипау) Бірін осы басқарған. (Сұқ саусақ жоғары) Мыкау – ол қолым, (Екі қолды кезек - кезек екі жаққа серпу Мыкау – сол қолым. Барлық іспі басқарған. (Шапалақтау) Д. Ахметова **Ой бетінен ерекше ойын әрекеті: екі аяқпен ырғыма секіру.** Мақсаты: жылдамдықты дамыту	**Арна сызығуымен жұмысын бөлімдер.** Мақсаты: таныстық әрекеттерін белсендету, еңбек қызметін бағалауды үйрету ь результаты туды Кармен сөз. "Кимде таалаулы" Таныстық ба, бала, менен іспемек, Кимдерді сыныратын мені мен Қалаңа-қалаңа көрсетеуде жұмысын Сынырмышы сынарды тыныныл. Екі-қолы шуберті, сүйеті, Қоратпеуді, тұйнеуді, тікті. Шынылдаған екі жаны арбаны Аларын да ұдаранын ерта мен. Қадыр Мырзалиев Балаларға ауа сынырмышы құрал-жабдықтарын атап, сол жабдықтарды жұмыста залай қолданатынын көрсетуге шақыр. **Еңбек әрекеті: сөбелер тобылғаны ойын алаңындағы гүлзарды сулау.** Мақсаты: ауқымдылық, шыныаяқ су тастыру білетіліген дамыту, сулар кезінде суды ұқыпты пайдалану, ұқыпсыз жұмысты мадақтау. **"Бұғы ұстаушылар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды ортада бағытта жаттарын жүгіруге жаттығу, епділігі, жылдамдығы дамыту. Балалар "бұғыларды" сөмейдім, "бұғы ұстаушылар" болып бір-екі бала саналады тағайындалады. Бесті бойынша "бұғылар" алаңның бір жағынан екінші жаққа жүгіреді, ортаңғы екі шетте тұрған "бұғы ұстаушылар" қолмен тұрып, ұстап жатады. Ойынның соңында балалар "бұғы ұстаушылар" ұстаған "бұғыларды" санайды. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. **"Кезекті қатын ал" жаттығуы.** Мақсаты: дәлдігі қатын ал" жаттығуы. Мақсаты: дәлдігі тұра бағытта дамалатын, алаңан тұрған кезінде қатын түсіруге дағдыландыру; дәлдікке, епділікке, зеректікке бағыт. **Ерекше ойындар: шығарылған материалмен ойындар.** Мақсаты: балаларға ойнауға қажет құрылыс нысандарын тұрғызуды үйрету (үй, и т.б.); ойында табиғи материалдарды қолдану (құм, су т. б.). Ойын мазмұны мен тақырыбын байытуды дамыту.	**Кемпірқосақты бөлімдер.** Мақсаты: жаз мезгілінің ерекшеліктерін, табиғатта болатын өзгерістер жайлы түсініктерін бекіту, "кемпірқосақ" жайлы түсініктерін кеңейту. "Кемпірқосақ". Жиыр жауын бақыты, Астан кайдай шығады. Суретші екен табиғат, Бояларын дайындап, Түр-түсін дап таңыпты, Кемпірқосақ салыпты. Ш. Ділдебекұлы. **Еңбек әрекеті: ойын алаңында ойыншықтарды жуу, кептіру үшін үстелге орналастыру, тоғыс жұмысы мадақтау.** Мақсаты: еңбекке дағдыларын дамыту, тазалыққа тәрбиелеу. **"Мысық мен тышқан" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды ойын шартына сай ойнауға, рөлді дұрыс атқаруға бейімдеу; зеректікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, жаттарын жүгіруге мамыктандыру; ыңғайлылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушылар шеңбер құрып тұрады. "Мысық" пен "тышқанды" балалардың қалаулары бойынша кезекпен саналып, арқылы тағайындауға болады. Ойын басталар алдында кейіпкерлер шеңбер сыртында бір-бірінен алаңан тұрады. Балалардың қалаулы бір-бірінің қолын ұстап, шеңбер жасай жүріп сөздерді айтады: - Мысығымыз мемекай, Жүреді ауада аңдап. Тышқан кірсе - бас салады! Кім тышқанды құтқарады? Осы сөздерді айтып, балалар тоқтайды да "мысық" "тышқанды" қуалап кетеді. Балалар қол ұстасып, қашып болса, қолдарды жоғары көтеріп, "тышқан" үшін ұяға жол ашып беріп жатады. "Мысық" ұяға кіріп кетсе, ары қарай өтпейтін ұяқ, қолдарды тежеп түсіріп, жолды жауып қояды. Ойынға қатысушы балалар өте зерек болу керек, бірде қолдарды көтеріп, бірде түсіріп, "мысық" пен "тышқанның" қуаласпағын реттеп жату - басты міндеті. "Тышқан" ұсталынса, кейіпкерді ауыстыруға болады. **"Кім бірінші жеңіледі?" қимылды ойын-жаттығуы.** Мақсаты: қимылдық жылдамдығын, жеңістіні бағдарлауды, зейінділікті дамыту. **Ерекше ойындар: шығарылған материалмен алғашқы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, жылдам жүгіруді жаттықтыру.**	**Түйнедегі бөлімдер.** Мақсаты: балалардың түйнедегі гүлі туралы білімдерін толықтыру, сұлулық пен өнерге қызығушылығын дамыту: қызығушылығы арттыру. Жұмбақ, Жеп сары, кірпіт ақ Шалқып мен гүлзарда жеді. (Түйнедегі) Педагог түйнедегінің шаңындық жиіліктер түрінде жағалаған түсіндіреді, түйнедегі адамдар бір-бірімен декоратпен қалыпқа жетіпті, өнерге өзіне алғаны туралы баяндайды. Түйнедегінің өнерге қызығушылығын, іс-тәжірибе жасалып, көрсетіледі: дәрежеде алынған, мәнмен сызылған түйнедегілердің гүлзарларына ыстық су құйылып, жасы жабылады. (Балалардың белгілі қалыптыққа тұрғысын, қауіпсіздігін ескеріп тұру керек.) Педагог мұғалімгы суды сарғайып бара жатқанын байқағы да тұнып, суық тигізде түйнедегілер бұстырманы іну пайдасы туралы түсінік береді. **Еңбек әрекеті: ойын алаңын құрап түскен жапырақтардан жинау.** Мақсаты: тәулік жүгіру құралдарын: қалақ, сыпырғыш, шелек жасауы білетіліген дамыту. Тәулік пен ұйымшылдық тыныш. **"Тым-тырақай" ойыны.** Мақсаты: балаларды ойын шартына сай ойнай білуге білгу; шапшаңдыққа, зеректікке, көңілгеті бағдарлау, жылдам жүгіре білу қабілеттерін дамыту. Балалар шеңбер құрайды. Бір кешесе бірнеше бала шеңбер ортасында бізге сөмешік сөздерінен кейін ұстап алуыпылардың рөлін атқаратын болады. Ал, конек, балалар, Бір, екі, үш - деп, сөмендер! Бір, екі, үш! Ал тарыдар! Бұл сөздерден кейін балалар жан-жаққа бытырай қашады. Оларды ортада тұрған бала ұстап алу керек. Екі, үш бала ұсталған соң, торбаны "бір, екі, үш" - деп санағанда, балалар тез шеңбер құрып тұрады. Ойын қайта басталады. **"Кім қаяжаны алыс лақтырады?" қимылды ойын-жаттығуы.** Мақсаты: балаларда белгі бойынша әрекет ету білетіліктерін дамыту, ой және сөз дәлдігін қатынасты алыста лақтыруды, жүгіруді, түсті таныуды жаттықтыру. **Ерекше ойындар: шығарылған материалмен алғашқы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, бағыттан өзгер.** Мақсаты: ұяқтаны қарымды жаққа лақтыруды үйретуді жалғастыру.

Scanned with CamScanner

Баланың "Жеке даму картасына" сәйкес мене жұмыстар жүргізу	"Мысық қалай қимылдайды? сөрелік жаттығуы. Мақсаты: балаларды сауық жаттығуы көрсету, сөйлем құйнемдеуге мамыктандыру, ұсақ мал моторикасын дамыту. Құралдары: сөз-сөзтарға тапсырма мысалын мысалдары. Мысық қалай қимылдайды? (Қолдар үсте бетінде сол мен оң жаққа сермеп қозғалады) Керегейік оңындайда. Ақырын ақ бағады. (Үстел бетімен сөз-сөзтар ұстарымен қимыл жүргізу) Күшіктер қуса - қашады. ("Жүгіру") Ормыман, шаш, сөкіріп, (Ормыман алға сермеп бір ормыман жылжыту) Тәбет ұтқан шығады. (Шаңдастар) Мысыққа жылуа, жарыста (Алаңдар үстелде, сөз-сөзтар сөзуы) Болу-ете қызықты. Күнге чаяк жұмын-шаяқ, (Сөз-сөзтарды ұрысдарымен кезек кетіріп-орнына түсіру) Сонымен тынды жатады. Д. Ахметова	Ойын-жаттығу: "Інгені сөйлейміз". Мақсаты: дыбыстарды дұрыс дыбыстау, (ш), (с) дыбыстары бар жаңылтпаштарды айтады.	Ойын-сөзқұрылым: "Менің жануарым" (ертегімен). Мақсаты: өзінің бетті сызба бойынша бұлту бөлшектерін бөлу.	Тілмаш алу жаттығуы: "Кабелектер" Мақсаты: сөйлеу әпаратын мағайту "Ие (кім) қалай қимылдайды?" дамытушылық ойыны. Мақсаты: балаларды жан-жануарлардың суретін көрсіп, қалай қимылдайтындарын айтуға машықтандыру; бейналастырып сөйлеуді жетілдіру, сөздік қорларын дамыту. Құралдары: жан-жануарлардың суреттері. Мысалы. Ат - шабады, жүреді, жортады, жатады, секіреді. Құр - жорғалайды. Кебелек - ұшады, қонады, жүреді, отырады. Балық - жүзеді, тыныс алады, құйрығымен қозғалады. Қасқыр - жүреді, жүгіреді, күтіп жатады, отырады, секіреді. Шегірткі - отырады, секіреді, ұшады, жорғалайды. Бүркіт - ұшады, қалықты, қонады, отырады, жүгіреді. Адам - тұрады, жатады, отырады, жүгіреді, секіреді, бөлейді, ешкімді, шаңдады.	Ойын жаттығуы: "Менің ата". Мақсаты: есту арқылы қабылдауды дамыту.
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Әңгімелеу: "Балаға арналған бес ереже"	Әңгімелеу: "Сұлулы кәуелгідік".	Кеңес: "Театрға арналған сұрақтар жаңы"	Әңгімелеу: "Баға гигиенасы".	Әңгімелеу: "Қазақша сөйлеуге арналған сөйлемдестер"

Scanned with CamScanner

Бекітемін	ШІКЛОГРАММА
Аптаның атауы	
Күндері	26.08-30.08.2024ж
Өткізілі тақырыптың атауы	Кеш сау бол, жаз! (До свидания, лето!) (пособие, Зимняя)
Мекеменің атауы, тобы	
Педагогтің аты-жөні	

Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу.	Балалардың көңіл-күйлерін сұрап, дене қызуын өлшеп қабылдау. Ата-аналармен күн тәртібі жайлы әңгімелесу.				
Еңбекке баулу	"Оқу қызметіне керек материалдар мен құрал-жабдықтарды дайындаймыз". Мақсаты: тапсырылған іс-әрекет жүзеге асырылатын ортаны дамыту, балаларды оқу қызметіне керек материалдар мен құрал-жабдықтарды тиянақты жинай білуді дағдыландыру		"Орындықтарды жуу". Мақсаты: балаларды тәрбиешінің көмегімен қамқорлыққа, тап болғандарға орындықтарды таза ұстауға, дымқыл шүберекпен сүртуді, орындарына қоюды дағдыландыру; жұмыс жасау барысында мадени-гигиеналық талаптарды орындау білектілігін жетілдіру; ересектердің еңбегіне құрметпен қарауға тәрбиелеу.		
Ойындар (үстел үсті, сөрме, дамытушы ойындары)	"Кара да, найтала" ойын жаттығуы. Мақсаты: көру арқылы қабылдауын, қиялдарын дамыту, эстетикалық, жазықтықтағы геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту. Құралдары: геометриялық пішіндер жиынтықтары, шаршы пішінді парақтар. "Дөңгөлек" дидактикалық ойыны. Мақсаты: баланың тәжірибелер жайлы білімдерін дамыту, тыңдалу; сөйлеу зәтінің бейнесін тауып дұрыс ататқызып, оның атқарылып қалғаны жайында бір сөйлемді құрастыруға дағдыландыру; қобалды, жіпік, ойлау қабілеттері, ұсақ қол моторикасын жетілдіру. Ойын шарты. Суреттері сәйкес келетін карточкалардың бірінші қатарлат тізіп қою, кім бұрын барлық карточкаларын қойды, сол жеңіп шығады. Қолмен құралдар: бірдей қос суреттер, әртүрлі объектілердің бейнеленген жиындары 5×6 см карточкалар.		"Лото" үстел үсті ойыны. Мақсаты: балалардың жүйелерін дамыту. Заттарды топастырудың үйрету. Байқағыштыққа үйрету. Әр бала отбасы мүшелерінің жиындарын фотосуреттерін жинайды, бір атаумен біріктіреді. "Жапырақ" артикуляциялық жаттығуы. Мақсаты: балаларды қатты сөздерінің әртүрлілігі, мәнісі сай қолмалдауға дағдыландыру; артикуляцияны жетілдіру. Так-так-так (балдарын оңға-солға сермейді), Біз айтамыз такпак (қол белдіктерін дірілдіреді). Рак-рак-рак (орындарында тұрып айналады). Күзде түсер жапырақ (сауық бастарын қимылдатады), Қал-шалшаз (балдарын жан-жаққа жібереді). Күзде отқа мал (балдарымен үлкен шеңбер жасайды) Так-так-так (сауық бастарын бүгеді), Шыбын-шаркей жек (балдарын жиндарына жібереді). Г. Кожаулова		
Таңғы жаттығу	Ояныңдар, тұрыңдар! Мұнда мойын бұрыңдар. Жаттығулар жасайық, Тәрізімді ашайық. Тіке аяқ пайдалы, Қанс. бөгет басайық. Шынықса жас денемді, Жылдам өсе бермеді.				
Таңғы ас (көркем сөздер, санитариялық-гигиеналық ережелер мен дағдылары)	Балалардың бет-қолдарын жуу, таңғы асқа отыру. Тамақтану мәдениетінен тәлімгерлер. Қасық пен шанышқыны дұрыс қолдануды үйрету. Тамақ ішіп отырғанда сөйлемеу. Таңертеңгілік ойын бет-қолды жуу.				
Ойындар, оқу қызметіне	Балаларды ҰОҚ дайындау мақсатында жүргізілетін ойындар мен ойын жаттығулары				

Scanned with CamScanner

Қайталау:	Дидактикалық ойын "Жан қимылы мелді". Мақсаты: балаларды, мәнерлеп оқу, тыныштық ережелерін сұрақ, жан туралы өлеңді айтуға шақырамыз; жан мәзірінің қызметтерін ашуды. Құралдары: алып мазмұнындағы мысалдар бойынша суретті-бетпақтар. Жан мәзірі жадырап, (Екі қолымен ашу нұсқау) Қиядай ісім, қарыс. (Қолды екі жаққа жаю) Мұнда менің түймедам, ("Түймедам" - балалар ортаға шығысқан бұлтайды) Жайқалып тұр, тамаша. Көбелек пен аралар ("Аралар" мен "көбелектер" мондаттерді келтірді) Гүлге қонды, жарыса! Шы арасын қарысы, Бұлдырап бір қалыпқа.("Бұлдыртқыш" жұпқа шығып,беттерін ұстап, бытырап жайқайды) Жасырынып жатқаны, Жаңа түсой, тан-таңы! Ешкім жоқ, ұрмысқ, (Қалған балалар ортаға шығып, сұқ саусақтарын қозғалтады) Терін салып қойсы. Кіл-кішкене, мыжыстай, Ооор-стор тұйсы. Ауданын А. Кенжеқа		"Сипаттаған тақырыпты тауып ал" ойынын жүргізу. Мақсаты: балалардың зейінін, қабылдау, ойлау қабілеттерін дамыту. Құралдары: түрлі түсті және бөлшекті түрлі үйлердің суреттері. Педагог суреттерді тізіп, бірінші дыбыса сипаттама береді, балалар сипатталған үйді табуға тырысады. Дұрыс таппаса болы, мұл суретке тағы бір рет сипаттама береді.		
Балаларды жеке бақылау УОК	Жаңа ойын-сауықтар		Жаңа ойын-сауықтар		

Серуен	**Мылжыны бақылау.** **Мақсаты:** мылжынның сыртқы кескінін бақылауға дағдыландыру; мылжынның тіршілігін тануға деген қызығушылығын дамыту. **Қарапайым ауыз ұлттық ойындар, жаттығулар.** **Мақсаты:** қарапайым ауыз ұлттық ойындар мазмұнымен таныстыру, ұйымшылдыққа, есте сақтау қабілетін дамыту; мақсатқа дұрыс қозғалуға, ыстықтарды ауыстыру. **"Мысықтың"** **Тіпсейіп қуаны,** **Мекен бұрын тұрады,** **Бойын жалап, шерпіп,** **Бетін-қолын жуады.** **Қасынан қалмайды,** **Кеңін қолын алдайды.** **Ойнаған да ұнаған,** **Ойыны бір қызықты.** **Н. Арынова мәнісі** **Еңбек әрекеті: бөлмедегі өсімдік көшеттерді жинау.** **Мақсаты:** көшеттерді қалай алуды үйрету; тапқан бергі жұмыс жасау ұқыптылығын тәрбиелеу. **"Мысық мен тышқан" қимыл-қозғалыс ойыны.** **Мақсаты:** балаларды ойын шартына сай ойнауға, рөлді дұрыс атқаруға бейімдеу; зеректікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, жаттарын жүгіруге машықтандыру; шыдамдылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **Ойынға қатысушылар шеңбер ішінде тұрады.** **"Мысық" пен "тышқанды" балалардың қолдары бойынша немесе сөмкеше арқылы тағайындауға болады. Ойын басталар алдында мейірімді шеңбер шеңбер сыртында бір-бірінен алыс тұрады.** **Балалардың қолдары бір-бірінің қолын ұстап, шеңбер жасай жүріп сөздерді айтады:** **– Мысықтың мінезі,** **Жүрді аулада аңдаңы.** **Тышқан көрсе – бас салады!** **Қы тышқанды құтқарады?** **Осы сөздерді айтып, балалар тоқтайды да "мысық" "тышқанды" қуалай кетеді. Балалар қол ұстасып, қашып бөлек, қолдарды жоғары көтеріп, "тышқан" үшін ұяға жол ашып береді жатады. "Мысық" ұяға кіріп кетсе, ары қарай өтпейтін ұяшық, қолдарды тиюге тұсқан, жолды жауып қояды.** **Ойынға қатысушы балалар өте көп болу керек, бірінші қолдарды көтеріп, бірінші тұсқан, "мысық" пен "тышқанның" қуалыспағын реттеп жату – басты міндеті.** **"Тышқан" ұсталысқа, кейінгілер жүгіруге болады.** **"Дөңгелек түйіп ұлма" ойын-жаттығуы.** **Мақсаты:** дөңгелек қалып алу білектілігін жетілдіру; сөздік қорды байыту; заттардың пішіндерін білу қабілетін, ой шапшаңдығын дамыту. **Балалар шеңберде тұрады, кімнің қолына доп түсіп, оны түсіріп алмай, мәтіндегі пішінмен жатқан затқа бірін атау керек.** **Өз бетінше әрекет ойын әрекеті, шығарылған материалдармен ойындар: жүгіру техникасын жетілдіру.** **Мақсаты:** қимыл-қозғалыс координациясын дамыту.		**Ауа-райын бақылау.** **Мақсаты:** **Оқушылар тіршілігіне мезгілдік өзгерістердің әсері жайлы білімдерін бекіту.** **Ерекшеліктерімен бірге ауыңдылатын қарапайым еңбек тапсырмалары: көшеттер көшеруге ұрықтарын себеу.** **Мақсаты:** ұқыптылық жұмысқа үйрету. **"Аңшылар мен қояндар" қимыл-қозғалыс ойыны.** **Мақсаты:** балаларды ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру; шеңберлеуге, дөңгелене, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдардың үйлестіре білуге бейімдеу; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **Балалар тобынан арасынан бір-екі бала "аңшы" болып (ең қалыптарынан немесе сөмкеше арқылы) тағайындалады. Қалған балалар – "қояндарды" сондайды.** **Педагог ойынды бастайды:** **– Аңшылар жүр орманға,** **"Не бар?" – деп шалынды.** **"Аңшылар", қолдарына бір доптан алып, алаңды аралап, "қояндарды" іздеген сияқты болып жүрсді, тұрған сөз жасырын жерлерге бірінші тұрады да алаңды бақылайды. "Қояндар" өз "үйлерінен" шығып, алаңда ойнап, секіріп, жүгіріп жүрсді.** **Педагог:** **– Қояндар шықты шалқыма,** **Секірді қуаңы.** **Бір-бірінс сөзсіз берсді,** **Түгіп шеңпен көретінді.** **"Қояндар, қашыңдар!" – дегеннен кейін "аңшылар" жасырынған ұстаған шығып, "қояндарды" қандап, допты лақтырып тигізуге тырысады. "Қояндар" бір-бірінс соғысуай, жылдам өз орындарына доптан қашуға тырысады. Ойынның соңында "аңшылар" қанша "қояндар" ұстап алғандарын санап, бала беруге болады.** **Педагог ойын барысындағы қауіпсіздікті қадағалайды.** **Белгі бойынша жылдам әрекет етуге үйрету; қимыл координациясын тыңыстыру, ұлғыруға күш бағыттауға мүмкіндікпен.** **"Тәмпіштістен тәмпіштікке секір" қимылды ойын-жаттығуы.** **Мақсаты:** белгі орындарға аттап секіре білу қабілетін дамыту; дене тепе-теңдігін, күш-жігерін жетілдіру. **Өз бетінше әрекет ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар.** **Мақсаты:** қызығушылығы бойынша ойын таңдау мүмкіншілігінен қанағаттану мен құрдастарымен өзара әрекет ету білектілігін дамыту. **Өз бетінше әрекет ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар.** **Мақсаты:** қызығушылығы бойынша ойын таңдау мүмкіншілігінен қанағаттану мен құрдастарымен өзара әрекет ету білектілігін қалыптастыру.		
Серуеннен оралу	Балаларды жүйелі шешінуге, киімдерді шкаф ұяшықтарына орналастыруға, қол жууға үйрету				
Түскі ас	Алдындағы түскі ас өзара өзара; үстел басында отыру әдеп мен тәжірибе мәдениетіне бағыттаған жөн жұмыс, дұрыстап ұрттасуға.				
Жұмысқа дайындық	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.				

Бірте-бірте тұрғызу, шығыру процедуралары	Жалпы табиғатқатты адамға-әлу мақсатында дамытушы жолдарымен жүргізу. Алған білімдерін бекіту және мәдени-гигиеналық дағдыларды орындау. "Мақтау сөз" ойын жаттығу.				
Бесін ас (қалыптастырылатын нәрселер мен дағдылары)	Үстел үстіндегі асқа назар аудару, үстел басында отыру адаб мен тәжірибені мәдениетке бағытталған және жұмыс, адаптация орындары.				
Ойындар, жеке-дара іс-әрекет (сюжетті-рөлдік, ас алмасы, дидактикалық, үстел үсті, театр ойындары)	"Тергеушілер" дидактикалық ойыны. Мақсаты: балалардың ой-өрісін, ұжымдарын дамыту. Барысы. Педагог балаларға кезек-кезек әртүрлі заттар көрсетеді. Балалар қай зат екені, не үшін керек екенін түсіндіреді. Ойынның тағы бір нұсқасы: баланың өз қаратып бір затты алып, сипаттайды. Сюжетті-рөлдік ойын. "Отбасы". Мақсаты: балалардың отбасы мүшелері туралы түсініктерін бекіту; отбасы мүшелерінің жақсылығы үшін ынсыздық; үлкенге деген құрмет сезімдерін, қазақтың дәстүр-салттарына тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Отбасы мүшелерінің киімі заттар: киімдерін, мұнаралар, алжапқыш, кітап, газет, сыпырғыш, шолақ сап орамал, ойыншықтар, ойынақы, тұрмыстық техника т б Барысы. Балалар өзара отбасы мүшелерінің рөлдерін бөліп алады да, өздеріне қажет киімдер мен құралдарды алып, өз орындарына барады. Педагог алдын-ала балалармен қойылымда қандай ошақ көрсетілуі керек екенін бірге анықтайды. Педагог диалог барысында ойыншықтар арасындағы сайлау тәбіеті, адаптация орындарының сақталуын реттейді, бекіту сұрақтарын қояды.		"Не істейтініміді айтшы, не істейтініміді көрсетші" дамытушылық ойын. Мақсаты: балалардың ой-өрістерін, ұжымдарын, логикалық ойлауларын, тапқырлық қабілеттерін дамыту. Барысы. Жүргізуші: 1 Нұсқа. Педагог жұмбақты ыңғайлатып көрсетеді, балалар зеңгі, жан-жануарды, құбылысты көрсетеді. 2 Нұсқа. Бесінші балалар ортаға шығып, ұжымдарды мәнерлеп көрсетеді. 3 Нұсқа. Шеңберді отырып (тұрып) әр бала, ұжымды кезек-кезек көрсетеді. Балалар ойланып, жұмбақты шешуді тырысады. Сюжетті-рөлдік ойын. "Дәріхана". Мақсаты: балалардың дәріхана жұмыскерларының міндеттері (фармацевт, провизор) жайлы түсініктерін бекіту; адаптация, жауапкершілікке тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Ойынмен танысу дәрілер, сағыздар, ас қалыптар, таңғыштар қаптамасы сәтіне картондар мен істелген. Барысы. Педагог алдын-ала балалармен дәріханада жұмыс істейтін мамандар туралы әңгімелесуді. Балалар фармацевт, провизор секілді мамандардың міндеттерін, дәріханада медициналық көмек көрсетуге арналған қандай дәрілер мен құралдар сатылатынын анықтайды. Балалар дәріхана мамандарының (дәріханашы, провизор) рөлін өзара бөліп алады, киімдерін тұтынуын болады, өздеріне керек құралдарды алып, орындарына барады. Педагог балаларға дәріханаға бірінші тұтынушы келіп, ойынды бастайтынын айтады. Басында педагог диалогтарды тұжырымдап сұрақтар қоюға жаттықтырады.		
Серуенге дайындық (қалыптастырылатын нәрселер мен дағдылары)	Балаларды серуенге киендіру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; балаларды өздері киген үстіндегі киімін қарап, шкафтағы киімдерінің заттарын орын тексеріп, реттілікпен орнатуға шақыру.		Балаларды серуенге киендіру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; балаларды өздері киген үстіндегі киімін қарап, шкафтағы киімдерінің заттарын орын тексеріп, реттілікпен орнатуға шақыру.		

Scanned with CamScanner

Сәуір	Көліктерді бақылау. Мақсаты: балалардың білімінің нәтижесінде жүрген көлік түстерін бақылауға, бірыңғай өрнек бойынша мен белгілерді (сызық, дөңгелектер, рөл, мотор, жүргізуші) атауға тарту, түсін, айырмашылықтарын табуға мүмкіндіру. "Қандай көлік қайда жүреді?" дамытушы жаттығуы. Мақсаты: балалардың көліктер туралы ұғымдарын тиімсіз, қызығушылығын арттыру; зерттеуге, үйренуге ынталандыра тәрбиелеу. Құралдар: жол нәсілдері, мекен, пойыз, велосипед, автобус, ұшақ, мотоциклмен т.б. Балаларға мазасыз мен суреттер көрсетіледі: - Балалар, көрсетілген суретке қарап, көліктердің қайда жүретінін қиыстыра көрсетіңіз: жерде жүрген - автомашиналды тоқылдатыңыз, суда жүзе - қолымызбен суда жүзгендей қимылдар жасайық, аспанда ұшса - қолдарымызды қанат секілді сермейміз. Ойынды, сөз мағынасына бөліп, ойнауға болады. "Жаңғыр - тоқпақ" қимыл жаттығуы. Мақсаты: балалардың мотивін қоюмен, қозғалуға сай қимылдауға мүмкіндіктер; жаңғыр мен тоқпақ ұғымдарын ашыстыру; табиғат құбылыстарына деген қызығушылықты арттыру. - Балалар, "жаңғыр" досы - қолдарыңды жаңғыр секілді, шашыратып-ашыңдар, "тоқпақ досы" - тоқпақ отырып, тыныш отырысыңдар. Күлімдейді алтын күн. Жерді жылытып алтын күн. Құстар ұшты биікке. Сабақ мен мүйізге. Кімді бөлдік мектепті, Оқимыз бәрі тереңтей. Д. Ахметова. Құрастыру: жаттығу сөздерін жылдамдатып айтып, балаларды өзі тоқпақ бойындағыға бөлуге бағдарлау. Дербес ойындар: шығармашылық материалмен ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, жақсылап бағдарлай білуді, тез-тездікті қалыптастыру жаттығулар. "Ақ сандық, көк сандық" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балалардың ойын жартыны бұзбай ойнайтынын дағдыландыру; ойын жүргізушінің нұсқауы тыңдай білуге, жүгіруге, шапшаңдыққа баулу. Екі бала бір-біріне арқаларын беріп, қол ұстасып отыру керек. Жүргізуші былай жырлайды: - Ертеде жұмысы көпсіз. Ұмы-бұмы шешеді. Қара мойын қаздары, Құмалаңы шашады. Ақ сандық, көк сандық, Арқан тарт, кілем арт! Балалар "арт" сөзін естіп, бұны білгі дер түсінік, қол ұстасып, тез тұруы керек. Кейбіреуі қарсыны арқалап кетіп, қол шарт кеңді. Жүргізуші айтылған үй жануарының (құсының) дыбыстарының келтіреді. "Сұлыны бөліп" қимылды жаттығуы. Мақсаты: балаларды бір бағытта, жылдам отырып, секіруге дағдыландыру. Балалардың секіру жолы бойына кездеме қиындарды салып қою. Балалар, сұлыларды бөліп, алға секіруге үйренеді." Өз бетінше еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар. Мақсаты: қимыл-қозғалыс жүйелілігін дамыту: жеткілікті қимылдарды орындау тілін жетілдіру; ойындарға сапалы қосылуға тәрбиелеу		Қаршыны бақылау. Мақсаты: қарға құсы туралы туралы білімді тереңдету; бақылағыштыққа, қамқорлыққа тәрбиелеу. Қара түсті қарқылдак, Ұшып – қонып жалпылдак. Көшелерді шоқыды, Жем іздейді тек – түскен. (Қарға) Қаршының балаларына ата-ананың қамқорлығын қарайтынын, адамның сөздерне елеген, қайталай білу қабілеті туралы білуді. Қаршының ата-анасы өз екпін бойынша бірсыпыра (жалғасты жау, мәлшеттен қорғап алып шығу). Ертеңгі әрекеті: ауаны (қорғалағыштың жаттығын, ұзаққа ойнаңыздарын, сапқа) сыныру. Мақсаты: сөйлеуін білетіне, ерекшеліктерге көңілдерін ұлтшыуға тәрбиелеу. Құралдары: балаларға арнайы сыныптамалар, шеттадар, мақалаттар. "Орамал" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балаларды шапшаңдыққа баулу; ойынға деген қызығушылықтарын арттыру. Балалар шеңбер құрып отырады, әр шеңбер бойынан бір бала жүгіреді, қолында орамалы болуы тиіс. Шеңбер бойында отырған баланың бірінің орамалды артына тастап кетуге тиісті. Бала артына бұрылып қарап, орамалды алып, орамал тастаған баланы қуып жетіп орамалды қайтарып тастауы керек. Егер тығып алмаса, ойынды өз жалғастырады. Орамал тастаған ойынды қуып жеп жатқан баланың орнына отыруы керек. Қуушы бала, орамал тастаушыға орамалды тастап, онда ойынды орамал тастаушы бала өз жалғастырады. "Кім жылдам?" қимылды ойын-жаттығуы. Мақсаты: мәнерлілікке жойып, жан-жақты жүгіру білімдерінде беріу. Өз бетінше еркін ойын әрекеті: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, дөңгелек жаттығу. Мақсаты: қимыл-қозғалыс жүйелілігін дамыту. "Тәпіш тәпішді" өз қимылды ойыны. Мақсаты: тәрбиешінің белгісі бойынша орындау, шығармашылық, жіңділік, ұстаздықты тыңдау белгі бойынша сөз аяқын сөзбе; сөйлеуге, жіңділіке тәрбиелеу, дене тепе-теңдігін дамыту. Өз бетінше еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар. Мақсаты: құрдастарының қарым-қатынас жасау білімдерін қалыптастыру		

Баланың "Жеке даму картасына" сәйкес жеке жұмыстар жүргізу	"Ал қане кейін не?" ойындық іс-әрекеті. Мақсаты: тілін білімдер жайлы білімдерін бекіту, логикалық ойлауларын дамыту		"Жоғалған хат" үстел үсті ойыны. Мақсаты: қабылдау, зейін, есте сақтау, ойлау қабілеттерін дамыту. Педагог үстел үстіне бірнеше заттар салады. Балалар мұқият қарап алғаннан кейін, артқа бұрылады. Үстел үстінен бір затты алып тастайды. Бала жоғалған затты табу керек. Жоғалған заттар саны бірінен көбейтуге болады.		
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Баланың дамуында қиындықты жеңудің" атты сауалнама		"Күзгі дайындық жұмыстары" тәжірибиге кеңес.		

Scanned with CamScanner